

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om fordonstrafikregistret

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om fordonstrafikregistret. Lagen föreslås ersätta lagen om ett datasystem för vägtrafiken från 1989.

I propositionen föreslås att lagstiftningen om myndighetsregistret för vägtrafiken ändras så att den bättre börjar motsvara de krav som ställs på registerföringen och användningen av uppgifterna. Dessutom skall lagen bringas i bättre överensstämmelse med principerna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. I den föreslagna lagen beaktas skyldigheterna i Europaparlamentet och rådets direktiv om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter samt den grundlagsbestämmelse enligt vilken närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag.

I propositionen beaktas de nya uppgifter i anslutning till registerföringen som skall skötas av den registeransvarige, dvs. Fordonsförvaltningscentralen. Elektronisk kommunikation skall bli möjlig.

I propositionen slopas den gällande lagstiftningens indelning av datasystemet i delregister. Kravet på att regleringen gällande personuppgifter skall vara noggrant avgrän-

sad samt övriga krav i anslutning till behandlingen av personuppgifter tillgodoses genom noggranna regler om enskilda uppgifter och uppgiftskategorier.

Syftet med registret och de uppgifter som lagras i registret definieras noggrannare än för närvarande. Det föreslås bestämmelser om registrering och utlämnande av känsliga uppgifter. Bestämmelserna om utlämnande av uppgifter förenhetligas och moderniseras även i övrigt. Enskilda personers rätt att förbjuda att deras adressuppgifter utlämnas utvidgas till att gälla all adresstjänst. Bestämmelserna om utplåning av uppgifter ur registret kompletteras. Användningen av körkortsuppgifter släpps fri så att det blir möjligt att enskilt lämna ut information om en persons körkortsklass och dagen för beviljande av körkort enligt körkortsklassen.

Vid behandlingen av registeruppgifterna skall som komplement tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och personuppgiftslagen, om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen. Den föreslagna lagen skall innehålla uttömmande bestämmelser om utlämnandet av uppgifter.

Lagen avses huvudsakligen träda i kraft vid ingången av 2004.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL.....	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Nuläge.....	4
1.1. Lagstiftning och praxis	4
Allmänt.....	4
Datasystemet för vägtrafiken	5
Uppgifter i delregistren	5
Uppgiftskällor.....	6
Användningen av datasystemet	6
1.2. Europeiska gemenskapens lagstiftning och lagstiftningen i utlandet	7
De andra nordiska länderna	8
1.3. Bedömning av nuläget och behovet av ändringar	9
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	11
2.1. Mål och medel.....	11
2.2. De viktigaste förslagen	12
Allmänt.....	12
Registrets struktur	12
Datasäkerhet.....	13
Övervakning av användningen av uppgifter	14
3. Propositionens verkningar.....	14
3.1. Ekonomiska verkningar	14
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal.....	15
3.3. Miljökonsekvenser	15
3.4. Verkningar för medborgarna.....	15
4. Beredningen av propositionen.....	15
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	16
5.1. Samband med andra propositioner	16
5.2. Samband med internationella fördrag och förpliktelser	16
DETALJMOTIVERING	17
1. Lagförslag	17
1 kap. Allmänna bestämmelser	17
2 kap. Uppgifterna i registret	20
3 kap. Uppgiftskällor och utlämnande av uppgifter	25
4 kap. Särskilda bestämmelser	33
5 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser	35
2. Närmare bestämmelser	35
3. Ikraftträdande	36
4. Lagstiftningsordning	36

LAGFÖRSLAG..... 37
om fordonstrafikregistret 37

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Allmänt

Lagen om ett datasystem för vägtrafiken (819/1989), nedan LDV, trädde i kraft i oktober 1989. Efter ikraftträdande har lagen ändrats flera gånger. År 1999 ändrades lagen så att den började motsvara Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, nedan dataskyddsdirektivet, och den ändring av regeringsformen gällande bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna som trädde i kraft 1995.

I princip har var och en rätt att få uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken. Denna offentlighetsprincip har begränsats i LDV så att i första hand av datasekretess- och dataskyddsskäl föreskrivs i lagen uttömmande om de situationer där uppgifter kan lämnas ut ur delregistren inom datasystemet för vägtrafiken.

LDV är en speciallag som åsidosätter de allmänna lagarnas bestämmelser. De allmänna lagarna, i första hand personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan offentlighetslagen, tillämpas dock som komplement till LDV i den mån inget annat bestäms om saken i LDV.

Genom stiftandet av *personuppgiftslagen* började den allmänna lagstiftningen om personuppgifter motsvara dataskyddsdirektivet. Syftet med personuppgiftslagen är att genomföra de grundläggande fri- och rättigheter som tryggar skydd för privatlivet samt övriga grundläggande fri- och rättigheter som tryggar skyddet för den personliga integriteten vid behandling av personuppgifter samt att främja utvecklandet och iakttagandet av god informationshantering. Genom lagen försöker man se till att de grundläggande fri- och rättigheter som tryggar skydd av privat-

livet samt övriga grundläggande fri- och rättigheter som tryggar skyddet för den personliga integriteten inte begränsas utan en i lag angiven grund när personuppgifter insamlas, registreras, används, översänds, utlämnas eller behandlas på något annat sätt.

Trots att det centrala syftet med personuppgiftslagen är att skydda den personliga integriteten har man i bestämmelserna också försökt samordna samhällets, såväl myndigheternas som medborgarnas, behov av information. Genom att föreskriva om skydd för den personliga integriteten vid behandling av personuppgifter har man skapat möjligheter för ett kontrollerat ordnande av samhällets informationsförsörjning och för ett fritt flöde av personuppgifter på det sätt som dataskyddsdirektivet förutsätter.

Målet med personuppgiftslagen är att klarlägga målen för regleringen av behandlingen av personuppgifter, att definiera begreppen, att precisera bestämmelserna om behandlingen av känsliga uppgifter, att fastställa grunderna för behandling av personbeteckning, att precisera bestämmelserna om behandling av personkreditupplysningar, att översända personuppgifter till stater utanför Europeiska unionen, att utvidga den registrerades rättigheter, att framhäva de registeransvarigas självstyre, att övervaka behandlingen av uppgifter och att ange datasekretessmyndigheternas uppgifter. Ett mål har dessutom varit att klarlägga förhållandet till offentlighetslagstiftningen.

Syftet med *offentlighetslagen* är att öka öppenheten i myndigheternas verksamhet, att effektivisera iakttagandet av offentlighetsprincipen vid skötseln av offentliga uppdrag samt att förbättra möjligheterna att få information om ärenden som myndigheterna behandlar och på så sätt öka enskilda människors och sammanslutningars möjligheter att delta i den offentliga debatten och påverka skötseln av gemensamma frågor.

Myndigheterna är skyldiga att tillämpa god informationshantering i sin dokument- och informationsförvaltning. De rättigheter som ansluter sig till information bör utredas och

tas i betraktande när man planerar administrativa och lagstiftningsmässiga reformer och reformer som syftar till att utveckla datasystemen. Myndigheterna är skyldiga att ha förteckningar över offentligt tillgängligt material samt att ordna och sköta sin dokument- och informationsförvaltning samt sina datasystem så att offentlighetsprincipen kan iakttas i praktiken och så att kvaliteten på uppgifterna säkerställs.

Enligt 10 § *grundlagen* är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas dessutom genom lag. Till de frågor som utifrån bestämmelsen om grundläggande fri- och rättigheter gällande skydd för personuppgifter absolut bör regleras hör enligt grundlagsutskottets åsikt åtminstone syftet med registreringen, de registrerade uppgifternas innehåll, ändamålen för vilka uppgifterna får användas inbegripet uppgifternas tillförlitlighet och deras förvaringstider samt den registrerades rättsskydd. Samma gäller i vilken utsträckning dessa omständigheter skall regleras och hur ingående på lagnivå (GrUU 14/1998 rd).

Datasystemet för vägtrafiken

Datasystemet för vägtrafiken består av delregister över fordon och beskattningen av dem, över besiktning och inteckningar samt över körkort och förarexamina. Dessa är fordonsregistret, körkortsregistret, fordonsbeskattningsregistret och bilinteckningsregistret. Detaljerade bestämmelser om delregistren inom datasystemet för vägtrafiken ingår i förordningen om registrering av fordon (1598/1995), förordningen om besiktning av fordon (1702/1992), körkortsförordningen (845/1990), lagen om skatt på motorfordon (722/1966), lagen om fordonskatt (1111/1996), lagen om inteckning i bil (810/1972) och förordningen om körtillstånd för förare av fordon som transporterar farliga ämnen (1112/1998).

Datasystemet för vägtrafiken upprätthålls av Fordonsförvaltningscentralen. Enligt lagen om Fordonsförvaltningscentralen (1592/1995) är syftet med Fordonsförvaltningscentralen att främja trafiksäkerheten och informationstjänsten i vägtrafiken samt

minska de miljöskador som fordonen orsakar. För att uppnå dessa syften är Fordonsförvaltningscentralens uppgift bl.a. att upprätthålla datasystemet för vägtrafiken och sköta uppgifter i samband därmed.

I datasystemet för vägtrafiken får följande uppgifter om fysiska personer registreras: i fråga om ägare och innehavare av fordon, innehavare av provnummerintyg samt den som ansöker om förflyttningstillstånd namn, personbeteckning, adress, hemkommun, det polisdistrikt till vilket hemkommunen hör och modersmål. I fråga om juridiska personer får motsvarande uppgifter registreras liksom även affärs- och samfundssignum. I databasen får dessutom registreras uppgifter om huruvida ägaren är en fysisk eller en juridisk person samt om arten av innehavarens besittningsrätt. Uppgifter som registrerats om fysiska och juridiska personer används gemensamt av alla delregister inom datasystemet för vägtrafiken. Uppgifterna om personer anges närmare i de paragrafer som gäller de olika delregistrens datainnehåll.

Uppgifter i delregistren

I *fordonsregistret* införs uppgifter som gäller identifiering och registrering av fordon, förflyttningstillstånd, provnummerintyg, registrerings skyltar, besiktning, trafikförsäkring, fordonsbeskattning, tillverkare eller importörer samt registreringsavgifter, avgifter i anslutning till beviljande av förflyttningstillstånd och utfärdande av provnummerintyg och uppbörd av dessa avgifter samt om fordonets tekniska egenskaper. I förordningen om registrering av fordon bestäms i detalj om de uppgifter som skall införas om fordon.

I *körkortsregistret* införs personuppgifter samt uppgifter om trafikbrott gällande dem som ansöker om körkortstillstånd och dem som innehar körrätt samt personer utan körrätt. Dessutom införs i registret beslut gällande körrätt, beslut gällande körkortstillstånd samt andra uppgifter om körkort och tillstånd. I körkortsförordningen bestäms närmare om uppgifter i anslutning till körkort och personers körrätt.

Den som tillverkar körkort för på uppdrag av Fordonsförvaltningscentralen och under dess tillsyn som en del av körkortsregistret

ett register som innehåller fotografi och namnteckning av den som har körkort. Tillverkaren förstör fotografiet och namnteckningen senast inom tre år efter att körkortet beställdes.

I *fordonsbeskattningsregistret*, som består av uppgifter om registrerade fordon som är skattepliktiga enligt lagen om skatt på motorfordon och lagen om fordonsskatt, införs de identifierings- och registreringsuppgifter samt tekniska data som ligger till grund för fastställande av föreskrivna skatter samt uppgifter fordonvis om beloppen av de föreskrivna skatterna samt om uppörd och in-drivning av dem.

I *bilinteckningsregistret*, som består av uppgifter om registrerade fordon i vilka in-teckning i bil har sökts eller fastställts, införs identifierings- och registreringsuppgifter och fordonens tekniska data samt uppgifter om bilinteckningar som har sökts och fastställts, beloppen av in-teckningarna, dödande av in-teckningar och in-teckningar som har förfallit samt om hinder för in-teckning, i enlighet med lagen om in-teckning i bil.

Uppgiftskällor

Enligt 9 § i LDV fås för registret ur be-folkningsdatasystemet uppgifter om fysiska personers namn och adress, ändring av per-sonbeteckning, dödsfall samt sådan begränsning av utlämnandet av uppgifter som avses i 25 § 4 mom. befolkningsdatalagen (507/1993) (skyddsförbud).

Från tillverkare eller importörer fås uppgif-ter som behövs för förhandsanmälan av for-don. Från trafikförsäkringscentralen och tra-fikförsäkringsbolagen fås uppgifter om grupptrafikförsäkringar, om försummelse av betalning av trafikförsäkringspremier, upp-sägning av försäkring samt om fordon som temporärt saknar försäkring. Från polisen fås uppgifter om tillgrepp av fordon och om for-dons registrerings skyltar, från tullverket uppgifter om förflyttningstillstånd för fordon och om trafikförsäkring som gäller under för-flyttningstillståndets giltighetstid samt från besiktningsförrättaren och avtalsregistreraren uppgifter om deras uppdrag.

Ur justitieförvaltningens datasystem fås uppgifter om påföljder för brott som begåtts i

samband med framförande av fordon. Från polisen fås uppgifter om körkortstillstånd och hinder för erhållande av sådant, om körför-bud eller temporärt körförbud samt om ad-ministrativa påföljder som hänför sig till kör-rätt. Från förarexamensmottagare fås uppgif-ter som gäller förarundervisning och förarex-amen, körkort samt körtillstånd för transport av farliga ämnen.

Användningen av datasystemet

Fordonsförvaltningscentralen använder da-tasystemet för vägtrafiken vid skötseln av de uppgifter och förpliktelser som föreskrivits för eller påförts den. I egenskap av register-ansvarig ankommer på den utöver det egent-liga förandet av registret dessutom andra uppgifter i anslutning till den registeransva-riges ansvar, t.ex. ansvaret för att registret används korrekt.

Det råder fri konkurrens i fråga om besikt-ningen av fordon. Företagen sköter besikt-ningsuppdrag med stöd av koncession. Regi-streringen av fordon sköts med stöd av ett förvaltningsavtal som grundar sig på lagstift-ning. Förarexamensverksamheten sköts ge-nom förvaltningsavtal på grundval av regio-nal konkurrensutsättning. På Fordonsförvalt-ningscentralen ankommer att övervaka be-siktningsuppdragen samt att ansvara för regi-streringsverksamheten och förarexamens-verksamheten. Datasystemet för vägtrafiken utgör ett viktigt hjälpmedel vid skötseln av dessa uppdrag.

Fordonsförvaltningscentralen ansvarar för registreringen av körkort. De företag som sköter förarexamensuppdrag eller polisen för in uppgifter om körkort i körkortsregistret. Fordonsförvaltningscentralen sköter typbe-siktningar och EG-typgodkännanden av for-don. Uppgifterna om typgodkännande utgör grunden för registreringen av fordon. Även uppgifter i anslutning till bilinteckningar sköts helt och hållet vid Fordonsförvalt-ningscentralen.

Med hjälp av datasystemet för vägtrafiken sköter Fordonsförvaltningscentralen vissa uppdrag i anslutning till bilbeskattningen samt debiteringen och uppörden av fordonsskatt och skatt på motorfordon, dvs. diesel-

skatt. Med hjälp av registret skickar verket varje år ut över 2,4 miljoner debetsedlar. Varje år insamlas ca 420 miljoner euro till staten i form av skatter.

En av Fordonsförvaltningens huvudsakliga uppgifter är att ordna informationstjänsten för vägtrafiken. Datasystemet för vägtrafiken är ett basregister av riksomfattande betydelse som innehåller uppgifter om 3,6 miljoner registrerade fordon och över 3 miljoner gällande körkort. Ur datasystemet för vägtrafiken utlämnas uppgifter till medborgare, företag och myndigheter. I synnerhet för polisen är det viktigt att anlita registret för skötseln av trafikövervakningen, bekämpningen av brott och körkortsärenden. Informationstjänsten för vägtrafiken inbegriper att svara på olika slags frågor om uppgifterna i registret, att tillhandahålla tjänster i anslutning till direktmarknadsföring, att utarbeta statistik samt att tillhandahålla dokumentservice.

Fordonsförvaltningscentralen och avtalsparterna i dess servicekedjor och de instanser som sköter uppdrag med stöd av koncession använder registret för myndighetsuppgifter eller lagbestämda uppgifter. Uppgifterna i fordonsregistret används direkt av myndigheter, trafikförsäkringsbolagen och trafikförsäkringscentralen, besiktningsställena samt bilhandlare och finansiärer som sköter registrering.

Avtal om användning av datasystemet för vägtrafiken har ingåtts med nio statliga myndigheter och 41 kommuner. År 2001 gjorde myndigheterna 8,3 miljoner förfrågningar, varav polisen stod för 7,2 miljoner. I kommunerna är det i första hand parkeringsövervakarna som använder tjänsterna. Dessutom får myndigheterna uppdateringar i form av regelbundna satsvisa körningar och särskilda informationsökningar för specialbehov.

Utöver myndigheter har avtal om förfrågningar ingåtts med 211 avtalsregistrerare. År 2001 gjorde dessa 5,3 miljoner registerförfrågningar. Datasystemet används av ca 28 000 direktanvändare med olika användarrättigheter.

Enskilda medborgare samt företag och sammanslutningar får via Internet information om olika fordons förbrukning och utsläpp. Dessutom är det möjligt att enskilt och på basis av registreringstecken eller tillverk-

ningsnummer få uppgifter ur fordonsregistret per telefon, brev, GSM-textmeddelande och Internet. Under 2001 gjordes sammanlagt ca 520 000 sådana förfrågningar.

Fordonsförvaltningscentralen tillhandahåller sina samarbetspartner registeruppgifter för att de skall kunna utveckla den informationstjänst som riktas till företag. Den information som erbjuds företag är vanligen aningen adressuppgifter för direktmarknadsföring eller information för uppföljning av fordonsmarknaden.

I form av dokumentservice sköttes år 2001 ca 33 000 ärenden.

Datasystemet för vägtrafiken används för att producera riksomfattande fordons- och förarstatistik, som är tillgänglig för alla.

Registret används också vid skötseln av andra uppdrag som enligt lagen om Fordonsförvaltningscentralen ankommer på Fordonsförvaltningscentralen.

1.2. Europeiska gemenskapens lagstiftning och lagstiftningen i utlandet

Konventionen om skydd för enskilda vid automatisk behandling av personuppgifter (FördrS 36/1992), nedan dataskyddskonventionen, som ingåtts av Europarådets medlemsstater, trädde för Finlands del i kraft i april 1992.

Dataskyddskonventionens ändamål är att inom varje parts territorium för var och en, oavsett nationalitet eller hemvist, säkerställa respekten för grundläggande fri- och rättigheter, särskilt rätten till personlig integritet i samband med automatisk databehandling av personuppgifter som gäller honom. I dataskyddskonventionen definieras de grundläggande principer för datasekretess som avtalsparterna förbinder sig att genomföra i sin lagstiftning i syfte att skydda den personliga integriteten i samband med automatisk databehandling av personuppgifter. I konventionen finns emellertid inga bestämmelser om utlämnande av uppgifter.

Enligt dataskyddsdirektivet, som utarbetats på grundval av konventionen, är systemen för databehandling av uppgifter till för människornas skull. Oavsett fysiska personers medborgarskap och hemvist måste systemen

respektera dessa personers grundläggande fri- och rättigheter. Direktivets syfte är att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter, särskilt rätten till privatliv, i samband med behandling av personuppgifter.

Enligt dataskyddsdirektivet avses med behandling av personuppgifter all slags behandling av personuppgifter, t.ex. utlämnande av personuppgifter. Enligt grundlagen skall behandling av personuppgifter alltid basera sig på bestämmelser i lag. Bestämmelser om behandlingen av andra uppgifter än personuppgifter kan utfärdas genom författningar på lägre nivå än lag.

Registeruppgifter skall enligt dataskyddsdirektivet behandlas på ett korrekt och lagligt sätt. Uppgifter skall samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål; senare behandling får inte ske på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Uppgifterna skall vara adekvata och relevanta och får inte omfatta mer än vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål för vilka de har samlats in och för vilka de senare behandlas. Uppgifterna skall vara riktiga och, om nödvändigt, aktuella. Uppgifter som utlämnas skall vara nödvändiga för de ändamål för vilka de samlades in. Utlämnade uppgifter får inte användas om det skäl som angavs när uppgifterna begärdes inte motsvarar det egentliga ändamålet.

Andra gemenskapsnormer i anslutning till fordonstrafik finns i rådets direktiv 91/439/EEG om körkort, rådets direktiv 1999/37/EG om registreringsbevis för fordon, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG om uttjänta fordon, rådets direktiv 94/55/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om transport av farligt gods på väg, Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/94/EG om tillgång till konsumentinformation om bränsleekonomi och koldioxidutsläpp vid marknadsföring av nya personbilar, Europaparlamentets och rådets beslut nr 1753/2000/EG om att inrätta ett system för övervakning av de genomsnittliga specifika koldioxidutsläppen från nya personbilar och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/30/EG om vägkontroller av trafiksäkerheten hos nyttofordon i trafik i gemenskapen.

De andra nordiska länderna

I *Sverige* är fordons-, körkorts- och yrkestrafikregistren riksomfattande vägtrafikregister om vilka bestäms i lag eller författningar på lägre nivå. Registren förs av Vägverket.

Uppgifterna i fordons-, körkorts- och yrkestrafikregistren är offentliga. I synnerhet fordonsregistret är ett öppet register, eftersom uppgifterna på grundval av uttryckliga författningsbestämmelser kan säljas till företag, sammanslutningar och allmänheten. Uppgifterna i körkortsregistret är till vissa delar sekretessbelagda. De kan inte säljas. Inte heller uppgifterna i yrkestrafikregistret är föremål för försäljning.

Sverige har satt i kraft en lag om vägtrafikregister. Lagens tillämpningsområde omfattar registrering av uppgifter om personer samt om motordrivna fordon och släpfordon i ett vägtrafikregister. Samtidigt ändrades körkortsförordningen (1998:980) och yrkestrafikförordningen (1979:785).

Genom lagen om vägtrafikregister ersattes föreskrifter från 1970-talet (bilregisterkungörelsen, 1972:599, och fordonskungörelsen, 1972:595). När lagen stiftades beaktas dataskyddsdirektivet och den svenska personuppgiftslagen (1998:204). På vägtrafikuppgifter som innehåller personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen i den mån det inte bestäms om behandling av personuppgifter i lagen om vägtrafikregister. Personuppgiftslagen har beaktats som allmän lag när lagen om vägtrafikregister och de andra anknyttande författningarna på lägre nivå stiftades.

I *Danmark* är polismyndigheten (Rigspoliti- tichefen) registeransvarig för fordons- och körkortsregistren. Færdselsloven är en baslag för vägtrafiken, lovbekendtgørelse nr 654 är en allmän registerförfattning om myndigheternas offentliga register. Beslutet om fordonsregistret, bekendtgørelse om registrering og syn af køretøjer mv. nr 916, är från 1997.

Registeruppgifterna är inte allmänt tillgängliga. Myndigheterna har dock rätt att få uppgifter ur såväl fordons- som körkortsregistret för att sköta sina uppgifter. Allmän tillgång till uppgifter som är lagrade i registret förutsätter att den registrerade personen gett sin samtycke till att registeruppgifterna lämnas ut.

I *Island* har registreringsverksamheten bologiserats. Våren 1998 gavs ett förslag enligt vilket staten får fullt innehav i registerbyrån (Skráningarstofan). Det skulle bli ett ämbetsverk under justitieministeriet. Polisen för körkortsregistret. Enligt planerna skall registerbyrån bli registeransvarig även i körkortsärenden och registren börja fungera via Internet när datasystemet förnyas.

Tidigare hade myndigheterna och allmänhet oinskränkt rätt till information ur fordonsregistret. För närvarande får på grundval av personbeteckning inte utlämnas andra registeruppgifter än uppgift om att personen i fråga är innehavare av ett fordon. Utlämnandet av uppgifter för reklamändamål har skärpts men t.ex. bilhandlare har direkt kontakt till fordonsregistret. Tillträdet till körkortsregistret är begränsat. Bestämmelser om registerärenden finns i en allmän lag, *Datalagen*. Enligt personuppgiftslagen får känsliga uppgifter inte utlämnas utan datanämndens tillstånd.

I *Norge* finns ingen särskild lag om fordonstrafikregister. Den centrala lagen när det gäller vägtrafikärenden är *Vegtrafikloven*, som innehåller bl.a. trafikregler samt bestämmelser om fordon och körrätt.

Vissa myndigheter har rätt att få uppgifter ur fordonsregistret (motorvognregistret). Försäkringsbolag har rätt att få vissa uppgifter. I enstaka fall har allmänheten rätt att få uppgifter som finns införda i registret. Personbeteckningar får inte utlämnas. Uppgifter lämnas inte ut i form av massutlämnande för kommersiella eller marknadsföringsändamål.

För att lämna ut uppgifter om körkortsinnehavare ur körkortsregistret behövs enligt speciallagstiftningen tillstånd av datasekretessmyndigheten (datatilsynet). Registeruppgifterna är inte offentliga. Den enda uppgift som utlämnas är huruvida en person har körkort eller inte.

1.3. Bedömning av nuläget och behovet av ändringar

LDV är mer än tio år gammal. På grund av att annan lagstiftning utvecklats har den ändrats flera gånger. Lagen och datasystemet utformades för Bilregistercentralens behov, som var ett centralt ämbetsverk. Bilregister-

centralen skötte besiktningen och registreringen av fordon och tog emot förarexamina i hela landet. I och med att organisationsstrukturerna har förändrats, verksamheten öppnats för konkurrens och verksamhetsmodellerna reviderats är numera ett stort antal samman slutningar verksamma i dessa uppgifter. Det finns över 200 besiktningsställen, över 1 000 ställen där fordon registreras med stöd av förvaltningsavtal och beträffande förarexamina ingås tidsbegränsade avtal särskilt inom alla 19 landskap. Till följd av dessa centrala organisatoriska och verksamhetsmässiga förändringar har LDV ändrats, varför lagens systematik har blivit lidande. I lagen har också företagits flera ändringar av andra orsaker, bl.a. ändringar som beror på dataskyddsdirektivet.

Till Fordonsförvaltningscentralens viktigaste uppgifter hör att övervaka besiktningsverksamheten samt att ansvara för registreringen och förarexamina. En korrekt skötsel av dessa uppgifter ställer krav på datasystemet och lagstiftningen om det. För närvarande kan alla uppgifter som behövs vid övervakningen inte föras in i registret. Datainnehållet kräver en utvidgning även när det gäller uppgifter i anslutning till konsumentupplysningen samt för insamlingen av uppgifter som ligger till grund för fordonsbeskattningen. Det finns ett starkt behov av att skapa flexibla möjligheter t.ex. för en miljöbaserad beskattning.

Datasystemet för vägtrafiken består av fyra delregister samt för dessa gemensamma personuppgifter (identifieringsuppgifter). I lagen finns delvis överlappande bestämmelser om behandlingen av uppgifterna i de olika registren och där finns egna bestämmelser för varje delregister inom datasystemet för vägtrafiken. Dessutom har lagen en bestämmelse om för delregistren gemensamma personuppgifter, vars innehåll preciseras i de bestämmelser om gäller de olika delregistren.

I synnerhet bestämmelserna om utlämnade av uppgifter har visat sig vara svårtolkade och besvärliga att tillämpa. Bestämmelserna om utlämnandet av uppgifter är uppdelade i enlighet med registerstrukturen. Inga skäl som har att göra med skyddet för personuppgifter medför något behov av denna kategoriska uppdelning i delregister. Detta gäller i

synnerhet behandlingen av uppgifter i fordonsregistret och fordonsbeskattningsregistret. I stället för uppdelningen i delregister kan behandlingen av uppgifter och i synnerhet utlämnandet av dem regleras utgående från arten av de insamlade uppgifterna och ändamålet med dem.

I lagen finns mycket ingående särskilda bestämmelser om vem som lämnar ut uppgifter för vilka ändamål samt om olika utlämnings sätt. Detta har visat sig vara onödigt ställt i synnerhet i fråga om offentliga fordonsuppgifter med tanke på en ändamålsenlig användning av registret som uppfyller kraven i den allmänna dataskyddslagstiftningen. Bl.a. när det gäller utlämnings sättet har det gjorts skillnad beträffande till vilka instanser och för vilka ändamål uppgifter kan utlämnas i en form som lämpar sig för automatisk databehandling, när de kan utlämnas i form av en utskrift och när med teknisk anslutning. Denna uppdelning uppfyller inte behoven när det gäller en korrekt användning av uppgifterna. Att den struktur som baserar sig på delregister slopas äventyrar inte heller data sekretessen, som kan säkerställas i enligt principerna i personuppgiftslagen. Ur fordonsregistret får uppgifter utlämnas enskilt och till myndigheter och dessutom till namngivna instanser och för angivna ändamål.

Uppgifter i körkortsregistret om brott som en person har begått eller misstänks ha begått, körförbud, temporärt körförbud eller om att körrätt upphört skall hemlighållas. Till vissa myndigheter som räknas upp i lagen får körkortsuppgifter ändå utlämnas för vissa i lagen angivna uppdrag. Dessutom får uppgifter med vissa begränsningar utlämnas för historisk eller vetenskaplig forskning eller för statistikföring eller trafiksäkerhetsforskning. Dessutom kan den registrerade få uppgifter som gäller honom själv genom ett utdrag ur körkortsregistret för vissa ändamål i anslutning till framförande av fordon. Användningen av körkortsuppgifter är onödigt kategoriskt begränsad till ovan nämnda ändamål utan att det finns någon orsak till det som har att göra med hemlighållandet av uppgifterna. Den nuvarande bestämmelser gör det inte möjligt att använda uppgifterna för att säkerställa att en person har giltig körrätt i sam-

band med biluthyrning. Det är inte möjligt att använda uppgifterna för postning av upplysningsmaterial eller för direktmarknadsföring i syfte att främja trafiksäkerheten.

Som en del av körkortsregistret för den som tillverkar körkort på uppdrag av Fordonsförvaltningscentralen och under dess tillsyn ett register som innehåller fotografi och namnteckning av den som har körrätt. Det är inte motiverat att en del av ett myndighetsregister förs av en privat aktör.

Ur fordonsbeskattningsregistret kan på basis av registreringstecken lämnas ut enstaka uppgifter för godtagbara ändamål, dock inte personbeteckningar. Till polis-, tull-, gränsbevaknings- och utsokningsmyndigheterna, myndigheterna inom skatteförvaltningen samt besiktningsförrättare och avtalsregistrerare utlämnas uppgifter för skötseln av uppdrag som uppräknas i lagen. Bestämmelserna om fordonsbeskattningsregistret är i någon mån oklart och konstlat uppbyggda i förhållande till regleringen gällande fordonsregistret. I fordonsregistret införs enligt bestämmelserna om det uppgifter som gäller fordonsbeskattning medan åter i fordonsbeskattningsregistret införs uppgifter om egentlig fordonsskatt och fordonsskatt. Eftersom bestämmelserna om utlämnande av uppgifter har olika innehåll när det gäller dessa delregister, behandlas dessa skatteformer av nämnda orsaker på olika sätt när uppgifter lämnas ut.

Ur bilinteckningsregistret kan lämnas ut uppgifter om inteckningsärenden som är anhängiga och om fastställande av inteckning. I övrigt lämnas uppgifter ut på det sätt som bestäms i lagen om inteckning i bil. Detta utlämnande sker i regel med gravationsbevis. Ur bilinteckningsregistret får inte med hjälp av teknisk anslutning lämnas ut uppgifter med undantag för uppgifter som behövs i avtalsregistrerarens avtalsenliga registreringsuppgifter och för beviljande av kredit hos finansiella institut.

I datasystemet för vägtrafiken behandlas känsliga uppgifter som har att göra med en persons hälsa samt straff och andra påföljder för brott som en person begått. I praktiken gäller uppgifterna om brott körrättsåtgärder som polisen antecknat och avgöranden som domstolarna meddelat i anslutning till trafik-

brott vilka överförs från justitieministeriets register. Uppgifter om hälsotillstånd som kan införas i registret gäller specialvillkor, uppvisande av läkarintyg eller uppgifter om undantagstillstånd, t.ex. uppgift om tillståndshavarens synskärpa. LDV innehåller inga klara bestämmelser om behandlingen av känsliga uppgifter och där görs ingen skillnad mellan känsliga personuppgifter och andra personuppgifter.

Den tekniska utvecklingen har varit snabb sedan LDV trädde i kraft. De behov och krav som riktas till datasystemet har förändrats betydligt under det senaste decenniet. Numera är datasystemet för vägtrafiken föråldrat vad gäller såväl strukturen som de tekniska lösningarna. De nya utmaningar som är inom synhåll, t.ex. elektronisk kommunikation och digital bildöverföring i elektronisk form, ställer nya krav på datasystemet. Vid sidan av den tekniska utvecklingen har det inträffat förändringar i datasystemets omvärld. Finland har utvecklats till ett informationssamhälle där man har satsat kraftigt på ny teknologi, know-how och ibruktandet av nya arbetsmetoder i företag och inom den offentliga serviceproduktionen. Den offentliga sektorns verksamhetsprocesser, möjligheten att utträta ärenden på elektronisk väg och öppenheten i beslutsfattandet har utvecklats i enlighet med de möjligheter som informations- och kommunikationstekniken erbjuder. Till följd av utvecklingen förmår lagstiftningen om datasystemet för vägtrafiken i sin nuvarande form inte svara på utmaningarna från de förändrade förhållandena.

När datasystemen åldras blir det svårt att upprätthålla dem och underhållskostnaderna stiger. Att fortsätta att använda datasystemet för vägtrafiken som det ser ut nu blir allt dyrare i framtiden. Det tekniska systemet åldras, varvid både drifts- och underhållskostnaderna stiger för varje år. När systemen åldras och kunnandet flyttas över till nya system ökar också nyckelpersonsrisken. Kostnadsstrycket kan sålunda bli stort. Dessutom medför ett åldrande systems funktionella och kvalitativa riskfaktorer kostnadstryck. Att införa elektronisk kommunikation med den gamla teknik som datasystemet för vägtrafiken bygger på är invecklat och dyrt.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Mål och medel

Det huvudsakliga syftet med propositionen är att revidera LDV, som trädde i kraft 1989, så att den nya lagen om dataregistret för fordonstrafiken kan svara på utmaningarna från informationssamhället och möjliggör en korrekt och ändamålsenlig användning av det förnyade datasystemet.

Vid Fordonsförvaltningscentralen pågår en projekt som syftar till en totalreform av servicen, PALKO. Målet är att förnya Fordonsförvaltningscentralens serviceprocesser. Kundernas och andra intressegruppers servicebehov kommer att beaktas bättre i framtiden. I och med totalreformen av servicen förnyas också datasystemet för vägtrafiken helt och hållet. Syftet är att skapa ett mångsidigare och förmånligare datasystem för fordonstrafiken. Största delen av systemet kommer att tas i bruk under 2004, då avsikten är att den föreslagna lagen skall vara i kraft. I sin helhet kommer det nya datasystemet att vara i användning vid ingången av 2005.

Målet för revideringen av datasystemet är att göra systemen mera anpassningsbara och att påskynda deras förmåga att reagera på förändrade behov. Målet är bl.a. att möjliggöra verksamhet i nätverk och att lagra helt nya sakkomplex i datasystemet samt att erbjuda kunder och avtalsparter mera utvecklade möjligheter till elektronisk kommunikation.

Syftet med lagen om elektronisk kommunikation i förvaltningsärenden (1318/1999), som trädde i kraft vid ingången av år 2000, är att införa elektronisk kommunikation som alternativ till de traditionella sätten att utträta förvaltningsärenden. Lagen gäller myndigheter och sammanslutningar som sköter myndighetsuppgifter. Syftet med lagen är att genom främjande av användningen av elektroniska dataöverföringsmetoder göra utträttandet och handläggningen av ärenden i förvaltningen smidigare och snabbare samt öka datasäkerheten i förvaltningen. Lagen tillämpas på sådant anhängiggörande och sådan handläggning av förvaltningsärenden vid myndig-

heter samt sådan delgivning av beslut i nämnda ärenden som sker på elektronisk väg. Med det nya systemet blir elektronisk kommunikation möjlig.

2.2. De viktigaste förslagen

Allmänt

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om fordonstrafikregistret, nedan FTR-lagen. Samtidigt upphävs LDV. I FTR-lagen föreskrivs om ett register, inte ett system i begreppets tekniska bemärkelse, så ordet system skall inte heller förekomma i lagens namn.

I lagen föreslås bestämmelser om de uppgifter som skall samlas in till registret samt om registrering, användning, utlämnande och utplåning av uppgifterna, dock så att de principer för god förvaltning som föreskrivs för myndigheternas verksamhet och registerföring i personuppgiftslagen, offentlighetslagen och annan lagstiftning skall iakttas. Målet är att genomföra de allmänt godtagna förvaltningsrättsliga principerna, t.ex. likabehandlings-, objektivitets-, proportionalitets- och ändamålsenlighetsprincipen. Strävan skall vara att ordna registrets datainnehåll och behandlingen av uppgifter så att bestämmelserna inte i onödan begränsar genomförandet och utvecklingen av datasystemet i tekniskt hänseende på ett sätt som beaktar datasekretessen och dataskyddet.

I LDV är användningen av körkortsregistret mycket noggrant reglerad. I registret införs förutom körkortsuppgifter uppgifter om trafikbrott som misstänks ha begåtts eller som har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon. I synnerhet på grund av sekretessen för uppgifterna om brott och straff har användningen av körkortsuppgifter varit mycket begränsad. Avsikten är att genom propositionen släppa användningen av uppgifterna fri så att uppgiften om en persons körkortsklass och dagen för beviljande av körkort enligt körkortsklassen blir offentlig. Uppgiften behövs bl.a. vid biluthyrning och vid provkörning av fordon. Det finns inga grunder enligt offentlighetslagen för att hemlighålla uppgiften om körkortsklass eller dagen för beviljande av körkort. Genom propo-

sitionen blir det möjligt att använda körkortsuppgifter för adressförsedda postförsändelser. Förutom egentlig direktmarknadsföring finns det dessutom behov av att posta upplysningsmaterial som ansluter sig uttryckligen till trafiksäkerheten. Användningen av uppgifterna begränsas av att det ändamål som uppgifterna används för skall ha anknytning till trafiksäkerhet, fordon, fordonstrafik eller olägenheter för miljön som fordonstrafiken orsakar eller till framförandet av fordon.

Propositionen luckrar inte upp de begränsningar som gäller hemlighållandet av brotts- och hälsouppgifter.

Det register som den som tillverkar körkort för som en del av körkortsregistret och som innehåller fotografi och namnteckning av den som innehar körkort blir en fast del av det datasystem som Fordonsförvaltningscentralen upprätthåller.

Registrets struktur

Det föreslås att delregistren enligt LDV slås ihop. Detta bringar klarhet i datasystemets innehåll och struktur. Bestämmelserna om behandlingen av uppgifter och utlämnandet av uppgifter skall inte längre vara indelade enligt den nuvarande delregisterstrukturen. Att personuppgifterna behandlas på behörigt sätt och att regleringen är noga avgränsad säkerställs genom regler gällande enskilda uppgifter och uppgiftskategorier, inte olika delregister.

Man kunde uppnå vissa fördelar genom att i lagstiftningen systematisera datasystemet i delregister. I synnerhet när de uppgifter som skall behandlas och deras ändamål avviker från varandra kan man genom delregisterstrukturen relativt lätt säkerställa att uppgifterna behandlas på behörigt sätt genom att bestämma särskilt om uppgifterna och deras livscykel med beaktande av varje delregisters karaktär. Även rätten att använda uppgifterna kan anges i enlighet med delregisterstrukturen. I ett datasystem som är indelat i delregister finns det alltid även uppgifter som är gemensamma för olika delregister, annars skulle man inte uppnå några synergifördelar med en sådan uppbyggnad av datasystemet. I detta avseende är delregisterstrukturen inte helt renodlad. Ur datasekretess- eller dataskyddss-

synvinkel har delregisterstrukturen ingen självständig betydelse, om principerna för en adekvat datasekretess kan säkerställas på något annat sätt i lagstiftningen.

Delregisterstrukturen kan bli konstlad om registren innehåller många gemensamma uppgifter som används för samma ändamål och i synnerhet om de olika delregistren används för samma ändamål. Detta problem gäller till stor del det nuvarande datasystemet för vägtrafiken. Delregistrens personuppgifter är gemensamma för alla register.

Ur den registrerades synvinkel är det centrala vilka uppgifter som insamlas om honom och för vilket ändamål. Ändamålet med uppgifterna kan avgränsas exakt ur just denna synvinkel. Behandlingen av uppgifter kan anges utgående från ändamålet med uppgifterna enligt uppgiftskategori och vid behov också enligt uppgift. Då blir regleringen i själva verket mera exakt än i en systematik som bygger på en renodlad delregisterstruktur.

Alla fyra delregister inom datasystemet för vägtrafiken innehåller gemensamma personuppgifter samt koder. Dessutom innehåller fordonsregistret, bilbeskattningsregistret och bilintekningsregistret gemensamma uppgifter om fordon. Beträffande de sistnämnda delregistren är bestämmelserna om utlämnande av uppgifter delvis överlappande och delvis avvikande utan att det skulle finnas något behov av detta av datasekretessskäl.

I lagen föreslås gemensamma bestämmelser om dataregistrets uppgifter vilka skall gälla hela registret. Bestämmelserna om fysiska personer, juridiska personer, känsliga uppgifter, uppgiftskällor, användningen av registret, behandlingen av uppgifter, begränsningar av användningen, sekretess, straff och avgifter skall vara gemensamma för hela registret.

Ur registeranvändarens synvinkel underlättar slopandet av delregistren förfarandet i frågor som gäller användningen av registeruppgifterna, i första hand utlämnandet. I fråga om delregistren finns för närvarande olika bestämmelser om mottagare, vilka uppgifter som får lämnas ut, ändamålen med uppgifterna, grunderna för urval och utlämningssätten.

I och med de gemensamma bestämmelser-

na indelas mottagarna i myndigheter och sammanslutningar som sköter offentliga förvaltningsuppgifter samt andra som behöver uppgifter. Till myndigheter skall uppgifter lämnas ut för skötseln av uppdrag som föreskrivs i lag eller med stöd av lag. Uppgifter skall inte lämnas ut för andra ändamål än sådana uppdrag som i författningar har påförts den myndighet som tar emot uppgifterna. Den registeransvarige ansvarar för att utlämningsgrunden är motiverad. På motsvarande sätt skall uppgifter också lämnas ut till vissa sammanslutningar som sköter offentliga förvaltningsuppgifter genom att det i samband med utlämnandet säkerställs att uppgifterna är nödvändig för det ändamål som de begärts för.

Till andra än myndigheter och sammanslutningar som sköter myndighetsuppgifter utlämnas uppgifter i enlighet med de gemensamma bestämmelserna. Mottagarna räknas inte upp särskilt, eftersom alla mottagare skall behandlas lika. Särskild uppmärksamhet skall fästas vid det ändamål som de utlämnade uppgifterna skall användas för. I lagen uppräknas de ändamål för vilka uppgifter får lämnas ut. Dessutom uppställs särskilda villkor för utlämnandet av vissa uppgifter.

Urvalsgrunderna och utlämningssätten skall vara enhetliga för hela registret.

Att delregistren slopas ändrar inte de nuvarande allmänna principerna för utlämnandet av uppgifter, om vilka bestämmelser föreslås i 13 §. Mera detaljerade bestämmelser om utlämnandet av uppgifter föreslås i 14—16 §.

Datasäkerhet

I lagen skall beaktas de krav på datasekretess och dataskydd som i offentlighetslagen ställs på den offentliga förvaltningens system när det gäller datasäkerheten för registeruppgifter. Behandlingen av personuppgifter måste tryggas och personuppgifter skyddas från obehörig behandling. Personuppgifter måste hemlighållas för obehöriga och utomstående, personuppgifternas riktighet måste säkerställas, personuppgifter får inte utplånas eller behandlas obehörigen och personuppgifterna skall vara tillgängliga. Att uppgifterna används på behörigt sätt säkerställs, förutom med hjälp av datatekniska säkringar, genom

att rättigheterna att använda uppgifterna regleras med användarfullmakter som beviljas av Fordonsförvaltningscentralen och som begränsas till vissa användarkategorier och i synnerhet när det gäller känsliga uppgifter till vissa personer. Rätt att använda t.ex. körkortsuppgifter och i synnerhet uppgifter om brott får i enlighet med nuvarande praxis endast de personer som behöver dessa uppgifter för sina tjänsteåligganden.

Övervakning av användningen av uppgifter

Registrets uppgifter skall användas endast med stöd av användarfullmakter som Fordonsförvaltningscentralen fattat beslut om och som gäller specificerade uppgifter. För att ha kontroll över användarfullmakterna utarbetas tabeller över användarrättigheter och ansökningarna om och beviljandet av fullmakter skall dokumenteras. De som använder systemet identifieras med hjälp av användaridentifikation och lösenord, varvid användaren kan identifieras och användningen spåras.

Enligt offentlighetslagen är myndighetshandlingar offentliga, om inte något annat föreskrivs särskilt i lag. Var och en har rätt att ta del av en offentlig myndighetshandling eller upptagning, om det inte föreligger något i lag föreskrivet hinder för detta. I enlighet med detta kan begränsningar av utlämnandet av uppgifter föreskrivas i lagen. Huvudregeln vid utlämnandet av registeruppgifter skall i enlighet med offentlighetslagen vara att uppgifter kan utlämnas ur personregistret, om mottagaren har rätt enligt personuppgiftslagen att registrera och använda sådana personuppgifter. Motsvarande begränsning föreligger inte i fråga om andra uppgifter än personuppgifter. När uppgifter används för ett i lag föreskrivet ändamål, föreligger ingen grund som hindrar att uppgifterna lämnas ut. Fordonsförvaltningscentralen kan i egenskap av registeransvarig begränsa utlämnandet av uppgifter, om det finns skäl till det.

Till användaridentifikationen kan fogas rättigheter på olika nivåer att behandla uppgifter. Med hjälp av användaridentifikationen kan det säkerställas att personer och sammanslutningar behandlar endast de uppgifter som de har rätt att behandla. På detta sätt förhindras att personer eller sammanslut-

ningar som inte har i lag föreskriven rätt att behandla registrets uppgifter kommer åt att behandla dem. Registeruppgifterna får användas endast för det ändamål som de har utlämnats för.

Uppgifter som klassificeras som offentliga skall kunna erhållas på det sätt som den person eller den sammanslutning som begär uppgifterna önskar. Den flexibla användningen av uppgifter gör det möjligt att utträta ärenden på elektronisk väg i registret. För medborgarnas ärenden tillhandahålls blanketter i elektronisk form på Fordonsförvaltningscentralens egna webbsidor eller via myndigheternas gemensamma portal. Data-säkerheten omfattar de identifierings- och certifieringstjänster som elektronisk kommunikation kräver, t.ex. möjligheten till elektronisk signatur.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Projektet PALKO som pågår vid Fordonsförvaltningscentralen kommer att medföra kostnader för ämbetsverket. En del av de totala kostnaderna för projektet består av uppbygganden av dataregistret för fordonstrafiken. Kostnaderna täcks med den nettobudgeterade Fordonsförvaltningscentralens egen inkomstfinansiering.

Dataregistret för fordonstrafiken blir modernt i tekniskt hänseende. Underhålls- och driftskostnaderna för det blir förmånligare än för närvarande. Kostnaderna påverkas av den goda tillgången på teknik och kunnande i anslutning till den på marknaden. Eftersom det finns flera som kan tillhandahålla de nya systemen, kan användningen och underhållet av systemen konkurrensutsättas och på detta sätt kan man uppnå kostnadsinbesparingar. Den nya tekniken gör det också möjligt att klarlägga gränssnitten mellan olika parter, vilket möjliggör en snabbare och kostnadseffektiva systemutveckling än för närvarande.

Den mest betydande samhälleliga besparingen uppnås genom dataregistrets förmåga att betjäna ett brett spektrum av intressegrupper och konsumenter. Nätverksbildning och elektronisk kommunikation innebär ny teknik som gör det möjligt för nya sammanslutning-

ar och medborgare att komma inom räckhåll för servicen. Eftersom användarkåren utvidgas, minskar också kostnaderna per användare. Dataregistret för fordonstrafiken kommer i sin helhet att vara mera omfattande än datasystemet för vägtrafiken. Därför kommer driftskostnaderna och underhållskostnaderna att vara större än motsvarande kostnader för datasystemet för vägtrafiken trots att enhetskostnaderna sjunker.

3.2. Verknings i fråga om organisation och personal

Genom projektet PALKO förnyas Fordonsförvaltningscentralens serviceprocesser innan datasystemet byggs upp. Den föreslagna lagen och uppbyggnaden av det nya datasystemet har inga verkningar i fråga om organisation eller personal. Genom att serviceprocesserna förnyas och görs mera strömlinjeformade effektiveras verksamheten så att personalen inte behöver utökas. Behovet av mera personal för att uppgifterna blir mångsidigare och nya uppgifter tillkommer undanröjs i och med att processerna förnyas.

3.3. Miljökonsekvenser

Datasystemet för vägtrafiken innehåller rikligt med uppgifter som kan bidra till att minska de olägenheter för miljön som fordonstrafiken orsakar om de utnyttjas. Avsikten är att ta in miljöuppgifter i det nya datasystemet. Fordonsförvaltningscentralens skall göra det möjligt för medborgare och myndigheter att utnyttja dessa uppgifter. Avsikten är att samla in uppgifter för att möjliggöra bl.a. miljöbaserad beskattning.

Genom den databas för informationstjänsten och de nya distributionskanaler som byggs är avsikten att för medborgarna utveckla produkter som ger användaren information om miljöbelastningen från ett visst fordon eller en viss fordonsgrupp.

I enlighet med direktivet om tillgång till konsumentinformation om bränsleekonomi och koldioxidutsläpp vid marknadsföring av nya personbilar och statsrådets för genomförandet av direktivet utfärdade förordning om angivande av bränsleförbrukningen och koldioxidutsläppen för bilar (938/2000) kommer

som nya uppgifter i registret att införas uppgifter om bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp. Uppgifterna i anslutning till övervakningen av koldioxidutsläppen baserar sig också på beslutet om att inrätta ett system för övervakning av de genomsnittliga specifika koldioxidutsläppen från nya personbilar.

3.4. Verknings för medborgarna

Propositionen har inga verkningar för medborgarna.

4. Beredningen av propositionen

Kommunikationsministeriet tillsatte i maj 2001 en arbetsgrupp som fick i uppdrag att bereda ett förslag till reform av lagen om ett datasystem för vägtrafiken. Förslaget skulle utarbetas i form av en regeringsproposition. Förslaget överlämnades till kommunikationsministeriet den 6 mars 2002. Utlåtande om förslaget har getts av justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, försvarsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, miljöministeriet, dataombudsmannen, befolkningsregistercentralen, rörliga polisen, Patent- och registerstyrelsen, tullstyrelsen, Finlands Kommunförbund, Trafikskyddet, Privata Besiktningstillägg Förbundet rf, Finlands Bilbesiktning Ab och trafikförsäkringscentralen samt flera andra intresseorganisationer för fordons- och trafikbranschen.

Remissinstanserna har i allmänhet förhållit sig positivt till arbetsgruppens förslag. I utlåtandena framfördes dock anmärkningar beträffande vissa detaljer i lagförslaget.

Justitieministeriet har i sitt utlåtande konstaterat att specialbestämmelser om behandlingen av personuppgifter kan anses motiverade om det är nödvändigt att komplettera eller avvika från den allmänna lagens bestämmelser om behandling av personuppgifter i fråga om något visst område med beaktande av dess särdrag. Eftersom den föreslagna lagen till stor del innehåller bestämmelser om behandlingen av personuppgifter som kompletterar de allmänna lagarna, anser justitieministeriet att specialbestämmelserna är motiverade.

Man har i huvudsak förhållit sig positiv till slopandet av delregistren. I utlåtandena har

konstaterats att förenhetligandet av delregistren gör uppgifterna mera användbara samt undanröjer överlappningarna i det nuvarande systemet och motstridigheterna när det gäller utlämnandet av uppgifter utan att skyddet för personuppgifterna äventyras.

Dataombudsmannen ansåg emellertid att delregistren ger ett bättre slutresultat när syftet med behandlingen av personuppgifter inte är förenlig och godtagbar med avseende på den registeransvariges verksamhet. Dataombudsmannen har föreslagit att när uppgifter lämnas ut enskilt skall den utlämnande myndigheten åläggas att identifiera mottagaren och utreda syftet med utlämnandet. Enligt dataombudsmannen kan som godtagbart ändamål betraktas en situation där det gäller att uppgöra, avvisa och försvara rättsliga anspråk.

I regeringens proposition anses att det inte alltid är nödvändigt att ta reda på mottagaren och ändamålet med uppgifterna i fråga om varje uppgift som utlämnas enskilt. Vid behov går det att ta reda på vem mottagaren är. I samband med att en uppgift utlämnas enskilt informeras mottagaren om de godtagbara ändamål som uppgiften får användas för. Saken utreds närmare i motiveringen till 16 § 1 mom. 1 punkten.

Ändamålet med uppgifter som utlämnas enskilt är oftast att man vill ha reda på uppgifter om ett fordon's ägare eller om fordonet i samband med bilköp. På detta sätt försöker

man förebygga eventuella rättsliga anspråk. När det gäller att ta reda på ändamålet med uppgifter som utlämnas enskilt avviker regeringens proposition inte från LDV.

Vid beredningen av lagförslaget har detaljerade anmärkningar i utlåtandena beaktats i mån av möjlighet.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

5.1. Samband med andra propositioner

Regeringens proposition till fordonslag och lagar som ansluter sig till denna gavs till riksdagen i september 2002 (RP 141/2002 rd). I fordonslagen som ingår i denna tidigare proposition, 95 § bestäms om Fordonsförvaltningscentralens ändringsrätt gällande fordon i fordonsregistret. Till nämnda 95 § fordonslagen hänvisas i denna propositions 19 §. Vid behandlingen av denna proposition bör hänsyn tas till den föreslagna fordonslagens 95 §.

5.2. Samband med internationella fördrag och förpliktelser

Propositionen uppfyller kraven i dataskyddsdirektivet. Även dataskyddskonventionen har beaktats i propositionen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Tillämpningsområde.* Lagens tillämpningsområde anges i 1 mom.

I artikel 2 punkt b i dataskyddsdirektivet definieras behandling av personuppgifter. Definitionen av behandling av personuppgifter i 3 § 2 punkten personuppgiftslagen baserar sig på denna definition i dataskyddsdirektivet. I enlighet med dataskyddsdirektivet och personuppgiftslagen avses i den föreslagna lagen med behandling av uppgifter insamling, registrering, organisering, användning, översändande, utlämnande, lagring, ändring, samkörning, blockering, utplåning och förstöring av uppgifter samt andra åtgärder som vidtas i fråga om uppgifterna i vid bemärkelse.

I lagen föreslås så noggranna bestämmelser som möjligt om behandlingen och i synnerhet utlämnandet av uppgifter. Enligt dataskyddsdirektivet är ändamålet med den nationella lagstiftningen om behandling av personuppgifter att skydda grundläggande fri- och rättigheter, särskilt rätten till privatlivet.

Definitionen av datasystemet för vägtrafiken i LDV omfattar förutom dataregistren dessutom de databehandlingsprogram som hör till dem. Den föreslagna lagen skall gälla dataregistret för fordonstrafiken, inte databehandlingsprogrammen. Den registeransvarige ansvarar för att de program och den teknik som används lämpar sig för ändamålet och är säkra.

I den föreslagna lagen avses med dataregister en datamängd som innehåller uppgifter och som består av anteckningar som hör samman på grund av sitt användningsändamål, och som helt eller delvis behandlas med automatisk databehandling eller manuellt så att en registeruppgift kan erhållas med lätthet och utan oskäliga kostnader. I enlighet med det logiska registerbegreppet räknas till ett dataregister alla uppgifter som användas i samma sammanhang oberoende av hur och var de är registrerade. Fordonsförvaltningscentralens nya datasystem skall förutom registeruppgifter som behandlats med automa-

tisk databehandling innehålla även information som behandlats i annan form, t.ex. optiskt ordnade mikrofilmer.

Utanför lagens tillämpningsområde blir uppgifter om Fordonsförvaltningscentralens interna förvaltning och information med anknytning till användningen och övervakningen av dataregistret för fordonstrafiken.

RFT-lagen skall enligt 2 mom. vara en speciallag som innehåller bestämmelser om behandling av uppgifter i dataregistret för fordonstrafiken. I konfliktsituationer åsidosätter lagen personuppgiftslagen och offentlighetslagen, eftersom den är en speciallag. Dessa allmänna lagar tillämpas ändå som komplement i den mån inget annat bestäms i den föreslagna lagen.

Enligt 16 § 3 mom. offentlighetslagen får personuppgifter ur en myndighets personregister, om inte något annat särskilt bestäms i lag, lämnas ut i form av en kopia eller en utskrift eller i elektronisk form om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter. Bestämmelsen är subsidiär i förhållande till andra lagars bestämmelser om utlämnande av uppgifter ur myndigheternas personregister. Enligt motiveringen till lagen är bestämmelsen avsedd att primärt tillämpas vid utlämnande av uppgifter ur sådana personregister vid myndigheter, som en myndighet kan föra direkt med stöd av personuppgiftslagen. Den föreslagna lagen har på samma sätt som LDV uttömmande bestämmelser om utlämnande av uppgifter. Sålunda behöver offentlighetslagens bestämmelser om utlämnande av uppgifter inte tillämpas till denna del.

Enligt nämnda paragraf i offentlighetslagen får personuppgifter dock med avvikelse från nämnda huvudregel lämnas ut för direktmarknadsföring och för opinions- eller marknadsundersökningar endast om det särskilt föreskrivs eller om den registrerade har samtyckt till detta. Enligt motiveringen till lagen är orsaken till detta att man vill tillgoda varje individs självbestämmanderätt.

På grund av den stora uppgiftsmassan kan det inte komma på fråga att begära den registrerades uttryckliga samtycke när uppgifter

om fordonstrafiken används för direktmarknadsföring. Dessutom har det blivit praxis att använda uppgifterna för detta ändamål. Fordonsuppgifter har använts för direktmarknadsföring under hela den tid LDV varit i kraft sedan 1989. Direktmarknadsföringen har varit begränsad på så sätt att användningen av uppgifterna skall ansluta sig till trafik-säkerhet, trafik, trafik- eller bilförsäkringar, trafikförnödenheter, besiktning, fordon eller fordonshandel. En bestämmelse med samma innebörd ingår också i den föreslagna lagen. Uppgifter om en fysisk person får inte lämnas ut, om mottagaren inte har rätt enligt personuppgiftslagen att behandla dessa uppgifter. Dessa bestämmelser begränsar användningen av uppgifter om personer för direktmarknadsföring. Individens självbestämmanderätt tillgodoses dessutom genom förbuds-rätt. Inom datasystemet för vägtrafiken fanns det i slutet av 2000 11 472 gällande marknadsföringsförbud. Antalet personer som har utnyttjat denna självbestämmanderätt måste betraktas som lågt i förhållande till antalet registrerade.

I princip skall alla ha rätt att få uppgifter ur dataregistret för fordonstrafiken. Denna of-fentlighetsprincip begränsas så att i lagen bestäms i första hand av datasekretess- och dataskyddsskäl uttömmande om de situationer där uppgifter inte kan lämnas ut från systemet eller utlämningen är begränsad.

Enligt 3 mom. skall lagen tillämpningsområde inte omfatta uppgifter som utplånats ur registret och som överförts till arkiv. Enligt 35 § personuppgiftslagen gäller om användning och skydd av personregister som har överförts till arkivverket eller ett därmed jämförbart arkiv samt om utlämnande av uppgifter som finns i sådana arkiv vad som bestäms särskilt. I arkivlagen (831/1994) bestäms om arkivfunktionen och organiseringen av den.

Fordonsförvaltningscentralen är enligt arkivbildningsplanen skyldig att lagra uppgifter i passivregister sedan de registeruppgifter som gäller en person har avförts ur aktiv användning. Med passivregister avses register som inte omfattas av denna lags tillämpningsområde och vars användning regleras av arkivlagens bestämmelser.

2 §. *Registret.* Med smärre ändringar mot-

svarar den föreslagna paragrafen till sakinnehållet bestämmelsen i den nuvarande LDV. Det föreslås att till paragrafen fogas att registret också är ett riksomfattande register över säkerhetsrådgivare för landtransport och kort som används i färdskrivare vid vägtransporter.

I registret införs grundläggande uppgifter gällande registreringen av fordon enligt fordonsregistreringssystemet på det sätt som bestäms i förordningen om registrering av fordon samt identifierings- och besiktninguppgifter gällande fordon och fordonens tekniska data.

I registret införs uppgifter om dem som framför fordon. Med stöd av detta antecknas uppgifter om dem ansöker om körkortstillstånd, trots att de ännu inte har beviljats körkort eller körkort, om dem som innehar körkort och om dem som har blivit misstänkta för eller som har gjort sig skyldiga till brott vid framförande av ett motordrivet fordon. Att uppgifter antecknas om personer som har blivit misstänkta för eller som har gjort sig skyldig till brott vid framförande av ett motordrivet fordon förutsätter inte att personen i fråga har körrätt.

Om säkerhetsrådgivare för landtransport bestäms i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994) och den förordning som statsrådet utfärdat med stöd av den.

Om kort som används i färdskrivare vid vägtransporter bestäms i rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter.

3 §. *Registrets syfte.* Datasystemet för vägtrafiken förs för främjande av trafiksäkerheten och för datatjänsten för vägtrafiken. Syftet med dataregistret för fordonstrafiken skall enligt 1 mom. vara förutom att främja trafiksäkerheten och informationstjänsten för fordonstrafiken att minska den olägenhet för miljön som vägtrafiken orsakar. Syftet med informationssystemet skall sålunda motsvara det i lag föreskrivna syftet med Fordonsförvaltningscentralen. Även uppgifter som behövs för skötseln av beskattningsuppdrag och bilinteckningar inom vägtrafiken skall införas i registret.

Registeruppgifterna är av väsentlig betydelse vid uppbörden av fordonsskatter och bilskatter. De årliga fordonsskatterna upp bärs

på grundval av användningen av fordon som är antecknade i registret. Fordonsskatten betalas av den som är antecknad som ägare eller innehavare i registret i början av skatteperioden. Uppgifterna i registret används också när skattskyldigheten inträder, ändras eller upphör mitt under skatteperioden. Debetsedlarna skickas ut på grundval av de uppgifter som finns i registret.

Fordonsförvaltningscentralen sköter i egenskap av skattemyndighet om den bilbeskattning som skall verkställas på grundval av ändringar i fordonets konstruktion, användningssyfte eller innehav efter att fordonet registrerats första gången eller tagits i bruk i enlighet med vad som föreskrivs i bilskattelagen (1482/1994).

I registret antecknas också uppgifter om bilteckningar på det sätt som bestäms i lagen om inteckning i bil.

Syftet med informationstjänsten för fordonstrafiken skall vara att tillhandahålla information som ökar trafiksäkerheten och gör bilhandeln tryggare och som minskar den olägenhet för miljön som fordonstrafiken orsakar. Uppgiften skall vara att tillhandahålla information för myndigheter, medborgare och företag för de ändamål som föreskrivs i lagen. Fordonsförvaltningscentralen sköter själv produktionen och distributionen av information eller så sköts detta som styrd avtalsverksamhet. Information tillhandahålls enligt användarkategoriernas behov via olika distributionskanaler.

Till andra myndigheter utlämnas uppgifter ur registret för skötseln av de uppdrag som ålagts dem. Informationen lämnas ut i realtid i form av direktförfrågan eller vid bestämda tidpunkter i form av satsvisa urval.

En viktig uppgift för informationstjänsten skall vara att avgiftsfritt tillhandahålla sådana informationstjänster i anslutning till ämbetsverkets verksamhetsområde som stöder medborgare och företag när de uppfyller sina lagbestämda förpliktelser. Med registret som grund har utvecklats bl.a. informationstjänst för Internet gällande nya personbilars förbrukning och utsläpp.

Enligt 2 mom. skall registeruppgifterna också användas för opinions- och marknadsundersökningar, annan direktmarknadsföring, adress- och informationstjänst, statistikföring

samt historisk, vetenskaplig och annan därmed jämförbar forskning. Med annan forskning avses trafiksäkerhetsundersökningar eller miljöundersökningar, som kan vara undersökningar som föregår vetenskapliga forskning eller självständiga undersökningar som inte uppfyller kriterierna på vetenskaplig forskning.

Informationstjänsten för bilhandeln skall tillhandahållas mot avgift. Avgifterna för informationstjänsten bestäms i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Överskottet från den avgiftsbelagda informationstjänsten används för att finansiera trafiksäkerhetsundersökningar, trafikövervakningen och undersökningen av trafikolyckor.

Den avgiftsbelagda informationstjänsten för medborgare och företag skall omfatta enskilda förfrågningar med olika innehåll som görs per telefon eller brev eller som textmeddelanden eller via Internet. På basis av registreringstecken och tillverkningsnummer ges information om ägare och innehavare av fordon som finns i registret, deras adresser, besiktning, tekniska egenskaper, ibruktagningsdag, försäkringsbolag och obetalda skatter. På basis av personbeteckning skall det också vara möjligt att få information om personer har haft eller som har körkort.

För företag med anknytning till bilbranschen har det utöver förfrågningarna utvecklats adressurval i anslutning till direktmarknadsföring samt marknadsstatistik som behövs för att följa med bilhandeln. Uppgifterna utlämnas för de ändamål som lagen tillåter med tillstånd av verket i form av satsvisa urval.

Annan adress- och informationstjänst innebär att uppgifter används bl.a. för trafikplanering och annan samhällsplanering genom att t.ex. bil- och adressuppgifter lämnas ut enligt postnummer utan personuppgifter när parkeringsplatser planeras.

Inom ramen för informationstjänsten tillhandahålls också statistiska registeruppgifter som tagits fram tillsammans med Statistikcentralen. I körkortsstatistiken finns statistik över antalet beviljade och giltiga körkort. Fordonsstatistiken och beståndsstatistiken berättar om antalet fordon i olika fordonsklasser och områden. Det förs också statistik

över bilarna enligt ibruktagningsår, transportkapacitet, de vanligaste märkena samt användning. När det gäller första registreringar förs statistik inte bara över antal utan även över de vanligaste märkena, motorvolym och användning. Statistiken över första registreringar uppdateras varje månad och beståndsstatistiken varje kvartal.

Inom ramen för dokumenttjänsten utlämnas kopior av dokument och uppgifter i anslutning till fordon t.ex. för rådgivning om registrering som veteranbil.

4 §. *Registeransvarig*. Enligt LDV förs datasystemet för vägtrafiken av Fordonsförvaltningscentralen, som ansvarar för datainnehållet i datasystemets delregister, deras användning, principiella frågor gällande behandlingen av uppgifter samt upprätthållandet och utvecklingen av datasystemet. Den föreslagna lagen ändrar inte den nuvarande situationen. Fordonsförvaltningscentralen skall vara registeransvarig i fråga om dataregistret för fordonstrafiken.

2 kap. Uppgifterna i registret

5 §. *Fysiska personer om vilka uppgifter införs i registret*. I paragrafen uppräknas de situationer då uppgifter om en person införs i registret. En förutsättning för att uppgifterna skall antecknas i registret är att personen i fråga hör till någon av de kategorier som uppräknas i paragrafen.

Enligt 1 punkten skall uppgifter införas om en person som äger eller innehar ett fordon. Uppgift om fordonets innehavare antecknas i registret när fordonet huvudsakligen används av en fysisk person eller när fordonet för en längre tid än 30 dagar har överlåtits till någon annan med stöd av ett avtal.

I registret skall också antecknas uppgift om tillfällig användning av ett fordon. Med tillfällig användning av ett fordon avses situationer där fordonet används tillfälligt på grundval av provnummerskyltar eller förflyttningstillstånd. Fordonet får användas endast under den giltighetstid som beviljats i provnummerintyget eller förflyttningstillståndet. Tillfällig användning av ett fordon förutsätter inte att personen i fråga är fordonets ägare eller innehavare eller att den person som får tillståndet ens har kör rätt att

framföra ett motordrivet fordon.

Enligt 2 punkten införs i registret uppgifter gällande körkortstillstånd, vilka också är uppgifter om ansökningskedet. Uppgifter om en person införs i registret när han har beviljats körkort eller han har fått kör rätt att framföra ett motordrivet fordon.

Enligt 3 punkten införs uppgifter om en person som har anmält sig till ADR-körtillståndsprov. När han har avlagt ett godkänt ADR-körtillståndsprov antecknar den som tar emot examen uppgifter om beviljat körtillstånd.

Uppgifter införs om en person som har anmält sig till prov för säkerhetsrådgivare. Efter att han har avlagt ett godkänt prov, som visar att han besitter den sakkunskap som krävs i säkerhetsrådgivares uppgifter, införs i registret uppgift om hans rätt att verka som säkerhetsrådgivare.

I registret införs enligt 4 punkten påföljdsuppgifter gällande personer som har blivit misstänkta för eller som har gjort sig skyldiga till brott vid framförande av ett motordrivet fordon. Sådana påföljdsuppgifter är bl.a. straff till följd av brott, körförbud och uppgifter som polisen lämnat om misstankar i samband med vissa brott. I fråga om misstänkta brott införs i registret i praktiken endast sådana uppgifter som inverkar på beviljandet av körkortstillstånd eller körkort. En sådan uppgift kan vara t.ex. meddelande om att en person misstänks har gjort sig skyldig till förande av fortskaffningsmedel utan behörighet. Förande av fortskaffningsmedel utan behörighet utgör enligt vägtrafiklagen hinder för beviljande av körkortstillstånd under ett års tid. Med brott avses gärningar som är straffbara enligt 8 kap. vägtrafiklagen (267/1981), andra brott som är straffbara enligt vägtrafiklagen eller enligt författningar som det hänvisas till där, detektorförseelse enligt lagen om förbud mot anordningar som försvårar trafikövervakningen (546/1998), brott som avses i lagen om farliga transporter samt rattfylleribrott som avses i 23 kap. strafflagen (39/1889).

Beträffande utläningar som har blivit misstänkta för eller som har gjort sig skyldiga till brott vid framförande av ett motordrivet fordon samt om straff och andra påföljder som de dömts till införs uppgifter på samma

sätt som om finska medborgare.

Uppgifter enligt 5 punkten som gäller färdskrivare vid vägtransporter, vilka förklaras närmare i motiveringen till 6 § 4 punkten, registreras redan i ansökningsskedet. På detta sätt förhindras att en person beviljas flera kort i olika medlemsstater.

I registret införs uppgifter om personer som har ett kort som kan användas i en färdskrivare vid vägtransporter eller som har ett av polisen beviljat parkeringstillstånd för handikappade enligt 6 punkten.

Beträffande en person enligt 7 punkten som ansöker om inteckning i bil eller som har utfärdat en skriftlig förbindelse i penningar enligt lagen om inteckning i bil eller som har åtagit sig att ansvara för en förbindelse eller som är inteckningshavare införs uppgifter enligt lagen om inteckning i bil.

6 §. *Uppgifter som registreras om fysiska personer.* Förslaget till 6 § motsvarar med smärre förändringar sakinhållet i bestämmelserna i LDV om vilka personuppgifter som får registreras i datasystemet för vägtrafiken.

Enligt regeringens proposition med förslag till personuppgiftslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 96/1998 rd) är personuppgifter alla slags anteckningar som beskriver en individ eller individuella egenskaper eller levnadsförhållanden som kan hänföras till en bestämd enskild fysisk person eller hans familj eller någon som lever i gemensamt hushåll med honom.

Personuppgifter indelas i identifieringsuppgifter och uppgifter som gäller individen. I 1 mom. bestäms om identifieringsuppgifter. Med identifieringsuppgifter avses uppgifter med vars hjälp man kan identifiera en viss person klart på grundval av t.ex. namn, adress, personbeteckning, fotografi, namnteckningsprov eller någon annan kontaktinformation. Med annan kontaktinformation avses t.ex. telefonnummer och e-postadress. Med fotografi och namnteckningsprov avses fotografier och namnteckningsprov som kan lagras i elektronisk form. Identifieringsuppgifterna skall till sitt innehåll motsvara de uppgifter som fås ur befolkningsdatasystemet och som är införda om personen i fråga i befolkningsdatasystemet enligt befolkningsdatalagen.

Uppgifter som gäller individen är alla andra uppgifter som gäller personen i fråga på det sätt som personuppgifter definieras i personuppgiftslagen, dvs. alla slags anteckningar som beskriver personen i fråga eller hans egenskaper eller levnadsförhållanden. Andra uppgifter än identifieringsuppgifter uppräknas i 2 mom. i åtta punkter indelade i vissa kategorier. Uppgifterna i de olika kategorierna är mycket detaljerade och omfattar flera tiotals punkter. Av denna anledning är det inte ändamålsenligt att ta in detaljerade uppgiftsförteckningar i den föreslagna lagen, utan i paragrafen ges bemyndigande att bestämma om registreringen av närmare uppgifter genom förordning av statsrådet.

Enligt 1 punkten införs i registret om fysiska personer uppgifter om körkortstillstånd, körkort och kör rätt. Såsom konstateras i motiveringen till 5 § införs i registret uppgifter i anslutning till körkortstillstånd, vilka också omfattar uppgifter om ansökningsskedet. I ansökningsskedet införs i registret uppgifter om ansökningshandlingen och uppgifter om avgörandet dvs. huruvida ansökan godkänns eller förkastas.

Med körkortstillstånd avses att en person som uppfyller hälsokraven enligt körkortsförordningen och de krav som anges i 73 § har tillstånd att erhålla körkort.

Kör rätt definieras i 64 § vägtrafiklagen. Kör rätten uppkommer när körkortet lämnas ut eller om avlagd förarexamen är en förutsättning för kör rätt och ett motsvarande körkort inte har lämnats ut, när intyg över godkänd examen lämnas ut.

I fråga om körkort registreras uppgifter om det körkort som skall beställas, t.ex. slag och klass av körkort, uppgift om körkortsblankett, dubblettexemplarets versionsnummer och sista giltighetsdag.

När det gäller slag av körkort registreras uppgift om att körkortet är antingen kortvarigt eller ordinarie. Uppgiften om körkorts-klass i fråga om det körkort som skall beställas innefattar uppgift om olika kombinationer av körkorts-klasser, vilka finns uppräknade i 5 och 6 § körkorts-förordningen. Med uppgift om körkortsblankett avses en uppgift i form av en kod som anger hur det körkort som skall beställas ser ut. Nya beställningar gäller i praktiken alltid EG-kort av kreditkortsstor-

lek.

Alla anteckningar som skall göras på körkortet uppräknas i trafikministeriets beslut om anteckningar på körkort (1244/1997). I registret införs i praktiken samma uppgifter som på körkortet.

Enligt 2 punkten införs i registret som uppgifter gällande ADR-körtillstånd uppgifter om prov, körtillståndets omfattning, datum för beviljande, beviljare, duplettexemplarets versionsnummer och sista giltighetsdag. Uppgifter som införs i fråga om intyg för säkerhetsrådgivare för landtransport av farliga ämnen är uppgifter om prov, intygets omfattning, datum för beviljande och giltighetstid.

Enligt 3 punkten införs i registret uppgifter om förarundervisning, föreexamens teori- och körprov, prov för den som ansöker om undervisningstillstånd, den som ansöker om övningsstillstånd, prov på körförmåga samt intyg över körpraktik.

Enligt 4 punkten införs i registret uppgifter om kort som används i färdskrivare vid vägtransport. En sådan färdskrivare är avsedd att underlätta tillsynen över rådets förordning (EEG) 3820/85 gällande kör- och vilotider vid vägtransporter. Avsikten är att kort som passar till de nya digitala färdskrivarna skall tas i bruk inom två år efter att den givna gemenskapens förordning som gäller de tekniska detaljerna hos de nya färdskrivarna har offentliggjorts. Förordningen offentliggjordes den 5 augusti 2002. Avsikten är att korten skall ges till lastbils- och busschaufförer, verkstäder som installerar och reparerar färdskrivare, myndigheter som övervakar kör- och vilotider och företag som äger fordon som skall övervakas. I fråga om kort som används i färdskrivare vid vägtransporter införs gällande den som ansöker om och innehar kort uppgifter om ansökan, beviljande, tillverkning och leverans av kort samt om förnyade av kort och om kort som försvinner, ersätts, återkallas, återsänds och förstörs.

Enligt 5 punkten införs i fråga om personer uppgifter om begränsningar av utlämnandet av uppgifter. Bestämmelser om uppgifter som omfattas av begränsningar ingår i 17 §.

Uppgifter som antecknas i registret i fråga om en persons förmögenhet är enligt 6 och 7 punkten uppgifter om lagstadgade avgifter och skatter och uppgifter om erläggande av

dess samt om utsökning, konkurs, skuldsanering eller företagssanering. I registret införs inte detaljerade uppgifter om förmögenhet, utan endast uppgift om en person är försatt i konkurs eller om en persons fordon är utmätt. Uppgifter om de registrerades förmögenhet är av betydelse bl.a. för tillsynen över den yrkesmässiga godstrafiken. För att tillstånd för godstrafik skall beviljas förutsätts att sökanden har gott anseende, besitter yrkeskunskaper, är solvent och i övrigt lämplig att bedriva trafik. Tillståndsmyndigheten kan kontrollera i registret om det eventuellt finns anteckningar om konkurs eller utmätning när den prövar om trafikillstånd skall beviljas.

Enligt 8 punkten antecknas i registret uppgift om att ägaren eller innehavaren av ett fordon är en fysisk person.

Enligt 9 punkten antecknas i registret arten av besittningsrätt, dvs. uppgift om att en persons innehav av ett fordon kan basera sig på ett anställningsförhållande, leasingavtal eller annat innehav t.ex. avbetalning eller innehav i anslutning till användning över 30 dagar.

7 §. *Juridiska personer om vilka uppgifter införs i registret samt uppgifter som registreras om dessa.* Om juridiska personer registreras samma uppgifter som om fysiska personer dock så att om juridiska personer registreras inte lika omfattande uppgifter som om fysiska personer.

I registret införs juridiska personers namn, FO-nummer som motsvarar personanteckning, adress och annan kontaktinformation, hemkommun, kontaktspråk, uppgift om att fordonsinnehavaren är en juridisk person, och uppgift om arten av fordonsinnehavarens besittningsrätt.

Även bestämmelserna i 5 § som gäller de om vilka uppgifter införs i registret skall i tillämpliga delar gälla juridiska personer.

8 §. *Känsliga uppgifter.* I lagen föreslås en paragraf om registrering av känsliga uppgifter. Bestämmelserna ingår i 6 § i LDV, som gäller uppgifter i körkortsregistret. De föreslås bli överförda till denna paragraf med nästan oförändrat sakinnehåll.

Enligt personuppgiftslagen får man inte behandla känsliga uppgifter som gäller ras eller etniskt ursprung, någons samhälleliga eller politiska uppfattning eller religiösa övertygelse eller medlemskap i ett fackförbund,

en brottslig gärning eller ett straff eller någon annan påföljd för ett brott, någons hälsotillstånd, sjukdom eller handikapp eller vårdåtgärder eller därmed jämförbara åtgärder som gäller honom, någons sexuella inriktning eller beteende, eller någons behov av socialvårdstjänster, stödåtgärder och andra förmåner inom socialvården som någon erhållit.

Enligt dataskyddsdirektivet och personuppgiftslagen finns det flera undantag gällande behandlingen av känsliga uppgifter. Undantagen gäller också behandling och utlämnande av personuppgifter i myndigheternas register. I dataregistret för fordonstrafiken införs känsliga personuppgifter, om behandlingen av uppgifterna föreskrivs i lag, behandlingen föranleds av ett uppdrag som ålagts den registeransvarige i lag eller om behandlingen av uppgifterna är nödvändiga för historisk eller vetenskaplig forskning eller för statistikföring.

Enligt 1 mom. införs i fråga om dem som ansöker om körkortstillstånd och dem som innehar körkort samt körortslösa personer för beslutsfattandet och övervakningen gällande körkort nödvändiga uppgifter om hälsotillstånd. Huruvida uppgifterna behövs bestäms alltid från fall till fall.

Enligt vägtrafiklagen övervakar polisen hälsotillståndet hos innehavare av körkort som är varaktigt bosatta i Finland. Den som har körkort och är varaktigt bosatt i Finland skall lämna intyg av läkare eller optiker över synförmågan till polisen på boningsorten inom två månader efter att han har fyllt 45 år. Den som har körkort för lastbil eller buss eller yrkeskörkortstillstånd för personbil skall lämna läkarintyg till polisen på boningsorten inom två månader efter att han har fyllt 60 år.

Om det finns skäl att befara att en förare inte längre uppfyller hälsokraven för erhållande av körkortstillstånd, eller att han på grund av sitt hälsotillstånd inte längre tryggt kan föra ett fordon för vilket han har körkort, kan polisen ålägga honom att inom en viss tid lämna in ett nytt läkarintyg eller att avlägga nytt körprov eller att ge prov på sin körförmåga.

I registret antecknas uppgifter om uppvisat läkarintyg.

Körortslösa personer kan förenas med villkor att den som innehar körkort skall använda glasögon eller andra korrigerande linser, hörapparat eller protes eller annat ortopediskt hjälpmedel när han kör, om han endast med hjälp av dem uppfyller föreskrivna hälsokrav eller förmår framföra ett fordon, eller att det fordon han framför skall vara utrustat med automatväxel eller särskilda körordningar som förarexaminationscentralen har godkänt i enlighet med Fordonsförvaltningscentralens anvisningar. Anteckning om ovan nämnda villkor i anslutning till körortslösa personer skall göras på körkortet.

Körortslösa personer kan av särskilda skäl förenas med villkor att den som innehar körkort efter en viss tid skall lämna in ett läkarintyg till polisen på boningsorten.

I registret antecknas uppgift om parkeringstillstånd för handikappade, om polisen i enlighet med 28 b § vägtrafiklagen har beviljat parkeringstillstånd för gravt handikappade eller för transport av gravt handikappade. I registret antecknas i praktiken bara uppgift om beviljade parkeringstillstånd.

I registret införs uppgifter om personer som i enlighet med 9 § lagen om fordonsskatt har beviljats befrielse från fordonsskatt på grundval av antingen 50 eller 51 § bilskattelagen eller 28 b § vägtrafiklagen. I registret antecknas också uppgift om återbäring av bilskatt, om återbäring har beviljats på grundval av 50 eller 51 § bilskattelagen. När det gäller befrielse från fordonsskatt eller återbäring av bilskatt skall i registret ingå en anteckning om skattebeslutet och hänvisning till den författning som det grundar sig på.

Enligt 2 mom. skall i fråga om personer registreras uppgifter om brott som misstänks ha begåtts eller har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon, om straff och andra påföljder för dessa brott för beslutsfattandet och övervakningen gällande körkort. I praktiken är det fråga om körortslösa personer som polisen registrerat samt uppgifter om domstolarnas avgöranden gällande trafikbrott som överförs från justitieministeriets register. En körortslösa person kan ha samband med eller leda till en körortslösa person. Uppgifter om misstankar om brott som antecknas i registret har behandlats i motiveringen till 5 §.

Uppgifter om körortslösa personer som polisen

registrerar är bl.a. indragning av körkortstillstånd, bestämmande av ny förarexamen, ett temporärt körförbuds längd, utfärdande av körförbud, villkorligt körförbud, varning och körrättens upphörande samt uppgifter om den gärning eller misstänkta gärning som ligger till grund för dem. I registret antecknas också uppgift om att läkarintyg skall lämnas in eller examen avläggas för att någon skall få behålla eller få tillbaka körrätten.

I fråga om avgöranden som gäller trafikbrott antecknas datum för gärningen, straff- och påföljds-koder, körförbud, prövotid, fängelsestraff, antal dagsböter och dagsbotens belopp, formell rättskraft, ungdomstjänst eller samhällstjänst och övervakningstid. En del av dessa uppgifter antecknas i form av koder.

9 §. *Andra uppgifter som införs i registret.* Det föreslås att i paragrafen samlas andra uppgifter som skall införas i dataregistret för fordonstrafiken än de uppgifter som avses i 6—8 §. De detaljerade uppgifter som skall registreras om fordon ingår för närvarande i förordningen om registrering av fordon, förordningen om besiktning av fordon, körkortsförordningen, lagen om skatt på motorfordon, lagen om fordonsskatt, lagen om inteckning i bil och förordningen om körtillstånd för förare av fordon som transporterar farliga ämnen.

Som tekniska data om fordon enligt 1 mom. 1 punkten antecknas i registret åtminstone uppgifter om massa, axlar, bredd, längd, däck, utrustning, motor, sitt- och ståplatser, koppling, registreringsskyltar, bromssystem, färg, krockkudde, säkerhetsbälte, bullervärden och bränsleförbrukning. Med identifieringsuppgifter om fordon som antecknas i registret avses tillverkningsnummer eller vilken annan identifieringsuppgift som helst på grundval av vilken fordonet eller någon av dess delar kan särskiljas från andra fordon eller delar. Andra identifieringsuppgifter kan vara t.ex. motorns, växellådans eller säkerhetsanordningarnas nummer.

Som i 2 punkten avsedda besiktningssuppgifter om fordonet antecknas uppgifter om typ-, registrerings-, kopplings-, ändrings- och periodisk besiktningar samt efterkontroller av fordon som underkänts i besiktningen.

De allmänna uppgifter om ett fordons kon-

struktionsmässiga egenskaper som antecknas i registret är delvis tekniska data och delvis uppgifter om godkännande och besiktning. Med uppgifter om konstruktionsmässiga egenskaper avses fotografier och ritningar av fordon och deras delar samt axel- och motoruppgifter.

Uppgifter i anslutning till godkännandet av fordon som antecknas i registret är identifieringsuppgifter samt uppgifter om registreringsskyltar, typgodkännande, tillverkare och importör. I registret skall också finnas uppgifter om registrerings-, ändrings- och årsbesiktningar samt datum i anslutning till dem och andra uppgifter som betjänar besiktningen, t.ex. anvisningar om vad som skall kontrolleras vid årsbesiktningen. Härmed avses tillverkarnas och importörernas riktvärden och kontrollanvisningar.

I samband med periodisk besiktningarna och andra tekniska kontroller införs i registret fordonets identifieringsuppgifter och uppgifter om fel. Med andra tekniska kontroller avses i första hand kontroller på vägen som utförs av polisen, tullverket och gränsbevakningsväsendet. Uppgifterna om fel skall vara nya uppgifter. Uppgifterna om fel utplånas vid följande besiktning. Godkännande av fordonet eller eventuellt körförbud skall meddelas till registret.

Nya uppgifter som antecknas i registret kan vara fotografier av fordon. Fotografierna införs i registret i samband med importen eller registreringsbesiktningarna av fordon, varvid man kan försäkra sig om att fordonet registreras i det skick det hade när det importerades och att fordonet inte har ändrats efter att skattemyndigheten före den första registreringen av fordonet har fattat sitt skattebeslut. Registreringen av fotografier är också av betydelse när man vid en ändringsbesiktning skall räkna ut de utbytta delarnas procentandelar och när man fattar tillståndsbeslut.

Enligt 3 punkten antecknas i registret grundläggande uppgifter i anslutning till registreringen av fordon. Det är uppgifter om ägare, innehavare, användningssyfte, trafikförsäkring, registreringstecken, registrerings-skyltar, registreringsintyg, ibruktagningdagen, datum för den första registreringen, överlåtelsedagen, datum för ändringsregistrering, datum för tagande ur trafik, avregistre-

ringsdatum, användning av lastbils draganordning, bilinteckningar och tillgrepp.

Som uppgifter om bilinteckningar som avses i 4 punkten införs i registret uppgifter om sökanden eller gäldenären i ett in-teckningsärende, uppgifter om kapital, räntor och kostnader, handlingar som ligger till grund för beslutet och uppgifter om hur saken framskrider t.ex. när in-teckningen anhängiggörs, fastställs, förnyas, dödas och förfaller. Verkställighetsuppgifter som införs i registret är uppgifter om försäljnings- och skingringsförbud, interimistiska åtgärder, utmätning, kvarstad, konkurs och skuldsanering.

Enligt 5 punkten införs i registret grundläggande uppgifter om beskattningen, såsom skattebeslutsuppgifter om fordonskatt, egentlig fordonskatt eller dieselskatt och tilläggs-skatt, bilskatt och bränsleavgift, uppgifter om betalning av skatt, utmatad debetsedel och skatteåterbärningar samt indrivningsuppgifter och utsökningsuppgifter liksom uppgifter om hela kundförhållandet.

I registret införs de uppgifter som behövs vid registerföringen. Dessa uppgifter kan ha att göra med vilken som helst av punkterna 1—5 i 1 mom. Om fordon antecknas i registret alla uppgifter i enlighet med fordonets livscykel från den första registreringen tills fordonet slutgiltigt avförs ur registret. I registret antecknas de uppgifter som behövs för skötseln av myndighetsuppgifter. Sådana uppgifter är t.ex. uppgifter om mellanägare, som inte antecknas som ägare till fordonet i registret, och uppgifter om försäljningsmeddelanden, som antecknas när registreringen av fordonet har försummats. I registret kan också antecknas uppgifter om kontaktpersoner när en sak fortfarande är föremål för behandling.

I 2 mom. ingår bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser om uppgifter gällande fordon genom förordning av statsrådet. Medan det i lagen tillåts att uppgifter registreras, bestäms genom förordning vilka av de tillåtna uppgifterna som faktiskt registreras. På grund av uppgiftsförteckningens omfattning och bl.a. de ändringsbehov som följer av direktiv eller av andra orsaker är det inte ändamålsenligt att bestämma i lag om uppgifterna gällande fordon.

Uppgiftsförteckningen, som omfattar 1

mom. 1—5 punkten, kommer att innehålla över 700 olika uppgifter.

Fordonsteknikens utveckling medför nya utrustningsdetaljer och system om vilka bestäms genom direktiv och om vilka uppgifter skall antecknas i registret. Kravnivåerna, t.ex. kraven gällande fordonens utsläpp och förbrukning, ändras hela tiden, varvid uppgifterna skall registreras antingen för den första registreringen eller övervakningen medan fordonet används. Också de funktionella system som ansluter sig till användningen av fordon och som gäller t.ex. registrering, beskattning eller försäkringar ändras, vilket ofta medför behov av att ändra de uppgifter som antecknas i registret.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om de uppgiftskategorier som ansluter sig till fordon och om de viktigaste enskilda uppgifterna som skall ingå i dem. Fordonsförvaltningscentralen kan besluta i detalj om innehållet i en uppgiftskategori.

Genom förordning av statsrådet bestäms t.ex. om uppgiftskategorin motoruppgifter och om närmare detaljer gällande denna uppgiftskategori, t.ex. förbruknings-, utsläpps- och bulleruppgifter. Fordonsförvaltningscentralen beslutar om alla andra enskilda uppgifter i anslutning till motorn, t.ex. motorns läge och drivkraft.

3 kap. Uppgiftskällor och utlämnande av uppgifter

10 §. *Rätt att få uppgifter från myndigheter.* Den föreslagna paragrafen motsvarar med smärre ändringar sakinnehållet i bestämmelserna i LDV om Fordonsförvaltningscentralens rätt att få och registrera uppgifter. Till skillnad från tidigare indelas uppgiftskällorna i uppgifter som fås från myndigheter och uppgifter som fås från andra än myndigheter. Om uppgifter som erhålls från andra än myndigheter bestäms i 11 §.

Enligt 1 mom. införs i registret uppgifter ur andra register och uppgiftskällor inom den offentliga förvaltningen. Uppgifter fås ur befolkningsdatasystemet, företags- och organisationsregistret, justitieförvaltningens, utsökningsmyndigheternas, polismyndigheternas, försvarsmaktens, tullverkets och länsstyrel-

sernas datasystem.

Om uppgifter som erhålls ur utomstående uppgiftskällor bestäms också i de författningar som gäller dem som lämnar ut uppgifterna. Bestämmelser finns bl.a. i befolkningsdatalagen och lagen om polisens personregister.

Enligt 2 *mom.* kommer man överens med den som lämnar ut uppgifterna om det sätt på vilket uppgifterna skall levereras och uppdateringsfrekvensen. Enskilda uppgifter levereras genom att uppgifterna lagras direkt i registret i realtid. Satsvis utlämnande sker genom att uppgifter överförs regelbundet vid överenskomna tidpunkter. Uppgifterna överförs till registret med hjälp av elektronisk dataöverföring, varvid informationen förmedlas trådlöst eller via kabel.

11 §. *Rätt att få uppgifter från andra än myndigheter.* I registret införs också uppgifter som kommer från andra än myndigheter. Med andra än myndigheter avses sammanlutningar som sköter lagbestämda uppdrag eller Fordonsförvaltningscentralens andra intressegrupper.

Uppgifter fås enligt 1 *mom.* från importörer och tillverkare av fordon, trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, dem som tar emot konsumentundersökningar, besiktningförrättare, avtalsregistrerare, dem som beviljar kort i anslutning till färdskrivare vid vägtransporter och dem som tillverkar körkort.

Även när uppgifter registreras för skötseln av lagbestämda uppdrag skall det bestämmas om behandlingen av uppgifterna i lag.

Enligt 2 *mom.* bestämmer Fordonsförvaltningscentralen om hur översändning av uppgifter skall ske. Uppgifterna överförs till dataregistret för fordonstrafiken eller så för utlämnaren in uppgifterna direkt i dataregistret.

12 §. *Användningen av registret vid Fordonsförvaltningscentralen.* Den föreslagna paragrafen ändrar inte nuläget. Fordonsförvaltningscentralen använder registret för skötseln av uppdrag och förpliktelser som enligt lag ankommer på centralen. Förutom för dessa uppdrag kan registret användas för övervakningen av kör- och vilotider inom vägtrafiken och för ordnandet av andra tekniska kontroller. När uppgifterna används måste man beakta de allmänna principerna

för skydd av personuppgifter. Uppgifterna i respektive uppgiftskategori får användas endast av de personer som behöver dem för att kunna sköta sina arbetsuppgifter på behörigt sätt.

13 §. *Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter.* I paragrafen föreskrivs om de allmänna principer som gäller för allt utlämnande av uppgifter ur dataregistret för fordonstrafiken. Det är Fordonsförvaltningscentralen som i egenskap av registeransvarig beslut om utlämnande av uppgifter. Den föreslagna paragrafen motsvarar i sak 11 § i LDV.

Enligt dataskyddsdirektivet skall registeruppgifter behandlas på ett korrekt och lagligt sätt. Uppgifter skall samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål; senare behandling får inte ske på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Uppgifter som utlämnas skall vara nödvändiga för det tänkta ändamålet. Uppgifterna får inte användas om den orsak som uppstod när uppgifterna begärdes inte motsvarar det egentliga ändamålet. Bestämmelser som motsvarar dessa principer skall ingå i 1 *mom.*

I egenskap av registeransvarig skall Fordonsförvaltningscentralen också vara ansvarig för utlämnandet av uppgifter.

Uppgifter skall utlämnas på grundval av en begäran eller ansökan som riktas till Fordonsförvaltningscentralen. När uppgifter lämnas ut skall man beakta om det är fråga om en uppgift som lämnas ut enskilt eller flera uppgifter som utlämnas på en urvalsgrund eller på flera urvalsgrunder som kombinerats.

Utgångspunkten när uppgifter lämnas ut enskilt är att utlämnandet inte begränsas, om inte något annat följer av begränsningarna i 17 § eller sekretessbestämmelserna i 18 §. Förutsättningen för att en uppgift skall lämnas ut är att det finns en lagbestämd grund för utlämnandet och att mottagaren använder uppgiften för det ändamål den begärts för. Enligt 2 *mom.* skall när andra uppgifter än uppgifter som lämnas ut enskilt eller statistikuppgifter begärs bl.a. ändamålet med uppgifterna och det sätt på vilket uppgifterna skyddas uppges. Fordonsförvaltningscentralen skall ha rätt att pröva huruvida uppgifterna skall lämnas ut.

När man prövar om uppgifterna skall läm-

nas ut skall de allmänna förutsättningarna för utlämnande av uppgifter beaktas. Vid behov skall sökanden ge ytterligare utredningar om t.ex. användningen av uppgifterna. Fordonsförvaltningscentralen kan vägra att lämna ut uppgifter, om allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter inte föreligger.

Efter beslutet att lämna ut uppgifter övervakar Fordonsförvaltningscentralen användningen av de utlämnade uppgifterna bl.a. genom skriftliga utredningar och rapporter samt i fråga om direktmarknadsföring med hjälp av kontrollpersoner. En sådan person får all direktmarknadsföringspost vars adressuppgifter har producerats med hjälp av Fordonsförvaltningscentralens registeruppgifter. På detta sätt kan ändamålet med uppgifterna och angivandet av adresskällan övervakas effektivt.

Mottagarna blir dessutom tvungna att rapportera till Fordonsförvaltningscentralen på vilket sätt och när de utlämnade uppgifterna har utplånats.

Enligt 3 mom. får uppgifter inte lämnas vidare till tredje man utan behörigt tillstånd. Förbudet gäller inte uppgifter som utlämnats enskilt. Myndigheter skall dock ha rätt att lämna uppgifter vidare, om utlämnandet baserar sig på lag, en förpliktelse i en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller Europeiska gemenskapens lagstiftning. Polisen skall dessutom ha rätt att lämna ut uppgifter om körrätt, körkort, brott som misstänks ha begåtts eller har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon, körförbud och fordon till polis- och justitiemyndigheterna i en annan stat samt till myndighetsorganisationer som bedriver internationell brottsbekämpning.

Enligt 4 mom. får en uppgift inte lämnas ut, om uppgiften kan misstänkas äventyra någons integritetsskydd eller intressen eller rättigheter. Att lagra uppgifter i mottagarens datasystem skall vara möjligt endast med Fordonsförvaltningscentralens tillstånd.

Fordonsförvaltningscentralen kan med hjälp av uppförandekoder enligt 42 § personuppgiftslagen styra och precisera praxis vid utlämnande av uppgifter i enlighet med kraven i denna lag samt principerna i personuppgiftslagen och offentlighetslagen.

14 §. *Utlämnande av känsliga uppgifter*

och personbeteckningar. Det skall i princip vara förbjudet att lämna ut känsliga personuppgifter. Undantagen från förbudet att behandla uppgifter i 12 § personuppgiftslagen skall också tillämpas på uppgifter i dataregistret för fordonstrafiken.

I 1 mom. föreskrivs att känsliga uppgifter som införts i dataregistret för fordonstrafiken får lämnas ut endast om den som begär uppgifterna har rätt att behandla uppgifterna med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag. I personuppgiftslagen angivna grunder för utlämnandet av känsliga uppgifter är: den registrerade har gett sitt uttryckliga samtycke, den registrerade har själv offentliggjort uppgiften, uppgiften behövs för att skydda den registrerades eller någon annan persons vitala intressen och den registrerade är förhindrad att ge sitt samtycke, uppgiften behövs för att uppgöra, framställa, försvara eller avgöra rättsliga anspråk, utlämnandet regleras i lag eller föranleds av en uppgift som direkt har ålagts den registeransvarige i lag, uppgiften används för historisk eller vetenskaplig forskning eller för statistikföring eller uppgiften används för sådan behandling av uppgifter för vilken datasekretessnämnden har gett ett i 43 § 2 mom. avsett tillstånd. Om utlämnande av känsliga personuppgifter med hjälp av teknisk anslutning bestäms i 14 § 2 mom.

Enligt 2 mom. skall det vara tillåtet att lämna ut personbeteckningen endast i specialfall. Personbeteckningen får lämnas ut med den registrerades entydiga samtycke eller om den som begär uppgiften får behandla personbeteckningar med stöd av speciallagstiftning eller om villkoren för behandling i 13 § personuppgiftslagen uppfylls. Enligt 13 § personuppgiftslagen får en personbeteckning behandlas med den registrerades entydiga samtycke om det är nödvändigt att entydigt individualisera de registrerade för att utföra en i lag angiven uppgift, för att uppfylla den registrerades eller den registeransvariges rättigheter och skyldigheter, eller för historisk eller vetenskaplig forskning eller för statistikföring. En personbeteckning får lämnas ut för uppdatering av adressuppgifter eller i syfte att undvika mångfaldig postning, om mottagaren redan har tillgång till personbeteckningen.

I 3 mom. bestäms om användningen av personbeteckning som grund för utlämnandet av uppgifter. Personbeteckningen får användas som grund för utlämnandet av uppgifter utan den registrerades samtycke, om den som begär uppgiften har rätt att behandla den med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag.

15 §. *Utlämnande av uppgifter för skötseln av myndighetsuppgifter och andra i lag föreskrivna uppdrag.* Enligt 1 mom. 1 punkten skall uppgifter lämnas ut ur registret till myndigheter för skötseln av uppdrag eller förpliktelser som föreskrivs i lag eller med stöd av lag. Om rätten för sammanslutningar som sköter lagbaserade myndighetsuppgifter att få uppgifter ur dataregistret för fordons-trafiken bestäms i 2—9 punkten.

När uppgifter lämnas ut skall de allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter som föreslås i 13 § beaktas.

Det skall vara tillåtet att lämna ut uppgifter för skötseln av myndighetsuppgifter om uppgifterna är nödvändiga för utförandet av en uppgift som ålagts en myndighet i lag eller om det finns en förpliktelse eller ett bemyndigande som baserar sig på lag att lämna ut uppgifterna. Ur dataregistret för fordons-trafiken skall uppgifter dock inte lämnas ut för skötseln av vilken lagbaserad myndighetsuppgift som helst, utan en ytterligare förutsättning skall vara att uppgifterna har anknytning till något av de syften med dataregistret för fordons-trafiken som avses i 2 §. De utlämnade uppgifterna skall vara nödvändiga för de ändamål som de begärs för.

Ändamålen med uppgifterna framgår av anhållan om utlämnandet av uppgifter. Man behöver dock inte anhålla särskilt om uppgifter som utlämnas enskilt och ändamålet behöver inte heller uppges. Bestämmelser om uppgifter som lämnas ut enskilt ingår i 15 §.

Till polis-, tull-, gränsbevaknings-, åklagar-, domstols-, rättsregistercentral-, utsködnings- och fångvårdsmyndigheterna samt till försvarsmakten utlämnas uppgifter om fordon för skötseln av uppdrag eller förpliktelser som ankommer på myndigheterna med stöd av lag eller som påförts dem med stöd av lag. Uppgifter om körkort lämnas ut för behandlingen av ärenden som gäller körkort och trafiktillstånd samt för kontroll av per-

sonuppgifter. Till tullmyndigheterna lämnas uppgifter också ut för beviljande av förflyttningstillstånd för fordon och för skötseln av frågor gällande den trafikförsäkring som gäller under tillståndets giltighetstid.

Till skattemyndigheterna, statskontoret, parkeringsövervakare, kommunernas myndigheter som sköter förflyttningar av fordon och undanröjande av skrotfordon utlämnas uppgifter om fordon för skötseln av uppdrag eller förpliktelser som ankommer på dem med stöd av lag eller som påförts dem med stöd av lag.

Till länsstyrelserna utlämnas uppgifter om körkort för behandlingen av ärenden i anslutning till körkort och trafiktillstånd samt för kontroll av personuppgifter.

När någon har försummat att teckna trafikförsäkring enligt trafikförsäkringslagen (279/1959) utlämnas enligt 2 punkten uppgifter ur registret till trafikförsäkringscentralen för fastställande av gottgörelse för den tid fordonet varit oförsäkrat. Uppgifter lämnas också ut för skötseln av trafikförsäkringen och ersättningssystemet samt för förändring av trafikolycksdataregistret.

Till statskontoret får uppgifter lämnas ut för skötseln av trafikförsäkringen och för ersättningsfrågor gällande trafikskador orsakade av motorfordon som ägs av staten.

Enligt trafikförsäkringsförordningen (324/1959) utlämnas uppgifter från Fordonsförvaltningscentralen till trafikförsäkringsbolag om upphävande av trafikförsäkringsavtalet då fordonet avförs från registret, då fordonets försäkring överförs till ett annat bolag eller då fordonets ägare eller innehavare gör en registeranmälan som skall införas i registret och för skötseln av ersättningssystemet.

Enligt lagen om undersökning av trafikolyckor på väg och i terräng (24/2001) skall till det trafikolycksdataregister som förs av trafikförsäkringscentralen utlämnas känsliga uppgifter enligt förslaget till 7 §. I olycksdataregistret införs förutom personernas identifikationsuppgifter även uppgifter om hälsotillstånd och trafikbrott samt andra uppgifter som erhållits i samband med undersökningen av olyckor.

I enlighet med lagen om undersökning av trafikolyckor på väg och i terräng bestäms i 3 punkten att till undersökningskommissioner

för trafikolyckor skall utlämnas uppgifter som sannolikt är av betydelse för undersökningen. Sådana är t.ex. uppgifter om hälsotillståndet hos den som är inblandad i en trafikolycka och registerutdragets uppgifter om fordonet eller uppgifter om vad färdskrivaren registrerat.

Ur registret får enligt 4 punkten lämnas ut uppgifter till besiktningsförrättare för skötseln av uppdrag enligt förordningen om besiktning av fordon och enligt 5 punkten till avtalsregistrerare för skötseln av uppdrag enligt förordningen om registrering av fordon.

Enligt 6 punkten skall till förarexamensmottagare lämnas ut uppgifter för i lag eller med stöd av lag föreskrivna förarexamensuppdrag, övervaknings- och körkortsuppdrag i anslutning till förarundervisningen, ADR-körtillstånds-, och ADR-körtillståndsprovärenden samt övervakningen av ADR-körtillståndsutbildningen. Enligt förordningen om förarexamensverksamhet (719/1998) skall i ett avtal om förarexamensverksamhet överenskommas om användningen av dataregistret för vägtrafiken och om behandlingen av uppgifter.

Till dem som hanterar kort som används i färdskrivare vid vägtransporter och ansökningar gällande dem utlämnas enligt 7 punkten uppgifter om den som anhåller om eller innehar kort, dennes körrätt samt uppgifter om sökta och beviljade kort. De behöver också få motsvarande uppgifter ur andra medlemsstaters register.

Enligt 8 och 9 punkten lämnas uppgifter ut till myndigheter i landskapet Åland och i en stat som anslutit sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller till Europeiska gemenskapernas kommission. Dessutom lämnas uppgifter ut till myndigheter som avses i internationella överenskommelser för skötseln av förpliktelser som följer av gemenskapens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland. En förutsättning för att uppgifter skall lämnas ut är att datasekretessen är på tillräckligt hög nivå i den mottagande staten. När nivån på datasekretessen bedöms skall i fråga om omständigheterna i anslutning till överföringen beaktas uppgifternas art, ändamålet med behandlingen och hur länge den pågår, ursprungslandet och det slutliga objek-

tet samt gällande rättsregler och säkerhetsåtgärder i den mottagande staten.

Enligt 10 punkten skall uppgifter av grundad anledning och enskilt kunna lämnas ut till myndigheter och för utförandet av myndighetsuppgifter utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om villkoren för utlämnande av uppgifter enligt 22, 22 a eller 23 § personuppgiftslagen uppfylls.

I 29 § offentlighetslagen bestäms om utlämnandet av sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet. Med stöd av denna bestämmelse kan en myndighet för en annan myndighet öppna en teknisk anslutning till sekretessbelagda personuppgifter endast om därom föreskrivs uttryckligen genom lag eller om personen i fråga har samtyckt till detta. I 2 mom. föreslås möjlighet att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till myndigheter, undersökningskommissioner för trafikolyckor, förarexamensmottagare, myndigheter i landskapet Åland samt myndigheter i EES-stater, kommissionen och myndigheter som avses i internationella överenskommelser. Villkoret för att uppgifter skall lämnas ut till en annan myndighet med hjälp av teknisk anslutning skall vara den andra myndigheten behöver de sekretessbelagda uppgifterna i sina egna lagbestämda uppdrag. Vilka uppgifter som kan utlämnas begränsas av de allmänna förutsättningarna för utlämnande av uppgifter i 13 §.

16 §. Utlämnande av uppgifter för andra ändamål. Paragrafen skall tillämpas på utlämnandet av alla andra uppgifter än sådana som avses i 14 §.

När uppgifter lämnas ut skall de allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter som föreslås i 13 § beaktas.

Enligt 1 mom. 1 punkten får enskilt och på basis av registreringstecken eller tillverkningsnummer lämnas ut uppgifter om fordon och beskattningen av fordon, in-teckningar i fordon, fordonsägares och fordonsinnehavares namn samt adress och kontaktinformation. Dessa uppgifter används i huvudsak av medborgare i samband med fordonsköp när de vill försäkra sig om att köpet är tillförlitligt vad gäller uppgifterna om fordonet eller ägaren t.ex. genom att ta reda på om säljaren äger fordonet. Erhållandet av uppgifterna är av ekonomisk nytta för konsumenten och de

ökar också trafiksäkerheten genom att kon-
sumenten kan kontrollera uppgifter som på-
verkar fordonets skick.

Enskilt och på basis av personbeteckning
får enligt 2 punkten lämnas ut uppgifter om
körkortsklass och tidpunkten för dess bevil-
jande. Bland annat biluthyrningsfirmor och
bilhandlare har behov av uppgiften av trafik-
säkerhetsskäl vid provkörning av fordon
samt i trafikförsäkringsverksamheten. Ge-
nom att kontrollera körkortsuppgifterna kan
man förebygga användningen av förfalskade
körkort i nämnda situationer. På de körkort
av plast som föregick de nuvarande körkort-
en av kreditkortsstorlek finns inte tidpunkten
för kortets beviljande antecknad. Det skall
vara tillåtet att använda tjänsten med särskilt
tillstånd av den registeransvarige.

I samband med enskilda förfrågningar som
avses i 1 och 2 punkten är det inte alltid möj-
ligt eller nödvändigt att reda ut vem som frå-
gar efter uppgifterna eller ändamålet med
uppgifterna. Förfrågan kan göras från en tele-
fon för allmänheten eller en telefon på ar-
betsplatsen eller med hjälp av ett förhandsbe-
talt mobiltelefonabonnemang. Varje år görs
ungefär 520 000 enskilda förfrågningar.
Uppgifterna har endast sällan missbrukats.
Det har kommit fram några enstaka fall av
missbruk, i första hand i samband med yr-
kesmässiga bilstölder. Några få fall av miss-
bruk innebär inte att det alltid vore ända-
målsenligt att reda ut vem som får uppgifter-
na. I fråga om uppgifter som utlämnas enskilt
går det vid behov att ta reda på vem mottaga-
ren är.

Enskilda förfrågningar görs i regel per tele-
fon eller via textmeddelande och när tjänsten
tillhandahålls berättar man för användarna
för vilka ändamål uppgifterna får användas.
Skyldighet för mottagaren att identifiera sig
eller att förklara ändamålet med uppgifterna
hindrar inte att uppgifterna uppsåtligt miss-
brukas.

Registret används också för opinions- och
marknadsundersökningar, direktmarknadsför-
ing samt annan adress- och informations-
tjänst. I 3 punkten tillåts att en fysisk persons
namn och adress eller annan kontaktinfor-
mation lämnas ut. I 4 punkten tillåts att kontakt-
information och uppgifter om fordon i kund-
register som förs för dessa ändamål uppdate-

ras.

Enligt 5 punkten tillåts att uppgifter lämnas
ut för statistikföring, historisk eller veten-
skaplig forskning och annan därmed jämför-
bar forskning, t.ex. trafiksäkerhetsundersök-
ningar, om de villkor som föreskrivs i per-
sonuppgiftslagen för utlämnande för dessa
ändamål uppfylls. Likaså skall det vara tillå-
tet att lämna ut statistikuppgifter.

Eftersom man inte kan förbereda sig på alla
namngivna behov i lagen, skall det enligt 6
punkten vara tillåtet att lämna ut uppgifter för
andra behov som den registeransvarige god-
känner när övriga villkor enligt denna lag
uppfylls.

I 2 mom. anges begränsningar för utläm-
nandet av uppgifter enligt 1 mom. Att lämna
ut uppgifter om en fysisk person med stöd av
1 mom. 2—4 och 6 punkten skall vara tillåtet
endast om den verksamhet för vilken uppgif-
terna begärs ansluter sig till trafiksäkerhet,
fordon, fordonstrafik, den olägenhet för mil-
jön som fordonstrafiken orsakar eller framför-
andet av fordon. Uppgifter om en fysisk per-
son får inte lämnas ut i fall som avses i 1
mom. 3 punkten, om den registrerade med
stöd av personuppgiftslagen har förbjudit ut-
lämnande av uppgifterna eller om mottagaren
enligt nämnda lag inte har rätt att behandla
de uppgifter som skall utlämnas.

I 3 mom. bestäms om urvalsgrunder för
opinions- och marknadsundersökningar, di-
rektmarknadsföring samt annan adress- och
informationstjänst. Med urvalsgrund menas
grunder på vilka data skulle hämtas för ovan
nämnda ändamål. Uppgifter om en persons
adress eller annan kontaktinformation som e-
postadress, hemkommun, ålder, kön, mo-
dersmål eller kontaktspråk, körkortsklass och
tidpunkten för dess beviljande samt uppgifter
som ansluter sig till fordon kan användas
som urvalsgrund ensamma eller i kombina-
tion med andra uppgifter.

Med uppgifter som ansluter sig till fordon
avses fordonets märke, modell, fordonsslag,
fordonsklass, drivkraft, motor, massa, korg-
typ, tilläggsutrustning, tilläggsanordningar,
utsläpp, förbrukning, bromsar och färg. Som
urvalsgrund i anslutning till fordon används
också uppgift om typ av ägare eller inneha-
vare, arten av innehavarens besittningsrätt,
användningssyftet med fordonet, registre-

rings-, ibruktagnings- och sista försäljningsdag, trafikförsäkringsbolag, tillverkningsnummer, typ av besiktning, besiktningssdag och besiktningställe, importsätt samt en annan identifieringsuppgift som ansluter sig till fordonet. Tillverkningsnumret används som urvalsgrund endast när importören återkallar ett fordon för service. Härmed avses att fordonet återkallas för att rätta till ett teknisk fel som importören eller tillverkaren känner till.

Som urvalsgrund kan dessutom användas en identifieringsuppgift som ansluter sig till personen som inte nämns i föregående stycke.

De föreslagna urvalsuppgifterna gällande fordon motsvarar den praxis som redan tillämpats i många år. Att fordonsuppgifter används som urvalsgrund har inte upplevts som problematiskt bland medborgarna, eftersom ett fordon redan i sig självt kan beskådas allmänt av alla. Närmare bestämmelser om användningen av uppgifter som ansluter sig till fordon som urvalsgrund utfärdas genom förordning av statsrådet. Ett bemyndigande gällande detta föreslås i 4 mom.

Registret används i huvudsak av bilhandlarna för direktmarknadsföring av nya bilar, så de urvalsgrunder som ansluter sig till fordon är väsentliga för att man skall hitta de rätta målgrupperna. Detta gör marknadsföringen mera effektiv och konsumenten får information som motsvarar hans behov. Motsvarande fordonsinformation finns inte att få i något annat register i samhället.

17 §. *Andra begränsningar av utlämnandet av uppgifter.* Den föreslagna lagen motsvarar med vissa ändringar sakinhållet i 16 § i LDV. Enligt förslaget skall adressuppgifter gällande en person som har förbjudit att hans adress lämnas ut ur registret inte lämnas ut per telefon och inte heller på grundval av en skriftlig begäran. Enligt förslaget till 1 mom. skall även annan kontaktinformation än adressuppgifter skall omnämnas. Vid skyddsförbud enligt 2 och 3 mom. utlämnas en persons uppgifter endast till myndigheter och även då endast om de har i lag föreskriven rätt att erhålla uppgifterna. Det skall inte längre vara möjligt att lämna ut en persons adress och kontaktinformation till sammanlutningar som sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

Med stöd av 30 § personuppgiftslagen har en person rätt att förbjuda den registeransvarige att använda eller lämna ut uppgifter som gäller honom själv för direktreklam, distansförsäljning och annan direktmarknadsföring samt för marknads- och opinionsundersökningar liksom även för personmatriklar och släkttforskning. Förutom denna förbuds rätt (marknadsföringsförbud) skall en person ha rätt att förbjuda att hans adressuppgifter lämnas ut per telefon till någon annan än myndigheter, trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, undersökningskommissioner för trafikolyckor och besiktningförrättare (förbud att lämna ut adress). Denna förbuds rätt är av betydelse i synnerhet när det gäller en persons integritetsskydd och personliga säkerhet eller skyddet för hans egendom. Adressuppgifter skall inte lämnas ut ens på grundval av skriftlig begäran. Eftersom förbudet inte skall gälla utlämnande av namnuppgifter, kan man per telefon eller med handlingar betjäna dem som t.ex. i samband med ett bilköp vill kontrollera vem som är antecknad som ägare till bilen i registret.

Marknadsföringsförbud och förbud att lämna ut adressuppgifter enligt 1 mom. införs på grundval av en skriftlig anmälan för att säkerställa identiteten hos den som framställer begäran, men i brådskande fall kan det även införas på grundval av en begäran som framställs per telefon under förutsättning att begäran bekräftas skriftligen i efterhand.

En person skall enligt 2 mom. ha rätt att förbjuda att hans personuppgifter lämnas ut i vissa exceptionella fall (skyddsförbud). Syftet med bestämmelsen är att noggrannare och strängare än vad som bestäms i 1 mom. skydda medborgarnas privatliv mot obehöriga intrång från utomstående.

Vid Fordonsförvaltningscentralen kan man på grundval av en skriftlig ansökan fatta ett beslut som förbjuder att uppgifter lämnas ut, om en fysisk person har grundad anledning att misstänka att hans egen eller hans familjs hälsa eller säkerhet hotas. Till följd av beslutet lämnas uppgifter om personen inte ut till andra än myndigheter. Fordonsförvaltningscentralen kan vägra att fatta ett beslut som förbjuder utlämnandet av uppgifter, om personen i fråga inte anför föreskrivna grunder i sin ansökan. Att skydda ett fordon mot ofog

eller andra dylika skäl kan inte utgöra grund för hemlighållande av uppgifter.

Ett beslut om skyddsförbud skall alltid vara tidsmässigt begränsat. Syftet med detta är att förhindra att beslut om hemlighållande som förlorat sin betydelse förblir i kraft onödigt lång tid. För att ett beslut skall fortsätta att gälla krävs att det ursprungliga behovet av skydd för uppgifterna fortfarande föreligger. Ett beslut kan första gången gälla högst fem år. Begränsningens giltighetstid kan förlängas med två år i sänder. Efter att beslutet upphört att gälla skall i registret finnas uppgift om den tid skyddsförbudet varit i kraft.

I befolkningsdatasystemet kan genom beslut av magistraten införas skyddsförbud enligt 2 mom. Magistratens beslut uppdateras programmässigt från befolkningsdatasystemet till dataregistret för fordonstrafiken. Eftersom befolkningsdatasystemets skyddsförbud är snävare än det skyddsförbud som skall antecknas i dataregistret för fordonstrafiken och inte omfattar en persons namn, skall en begränsning som överförs från befolkningsdatasystemet utvidgas till att motsvara de uppgifter som avses i 2 mom. En bestämmelse om detta föreslås i 3 mom. Detta förändrar inte nuläget.

Beslut om skyddsförbud som Fordonsförvaltningscentralen fattar uppdateras inte i befolkningsdatasystemet.

I 4 mom. föreslås ett undantag från huvudregeln gällande utlämningsförbud i 2 mom., enligt vilket personuppgifter gällande en person som meddelat ett sådant utlämningsförbud inte lämnas ut till andra än myndigheter. Enligt 4 mom. skall namnet på en person som meddelat skyddsförbud kunna lämnas ut till avtalsregistrerare som sköter registreringsuppdrag i anslutning till fordon, förarexamensmottagare och trafikförsäkringscentralen för skötseln av uppdrag som föreskrivs i lag. Namnuppgiften är nödvändigt för att de skall kunna sköta uppdrag som föreskrivs i lag. Trots att det är ett undantag från huvudregeln, innebär ändringen en klar skärpning jämfört med bestämmelserna i LDV. Avtalsregistrerare, förarexamensmottagare och trafikförsäkringscentralen skall inte längre få en persons adress och kontaktinformation. Trafikförsäkringsbolag och besiktningsförrättare skall inte alls få uppgifter som gäller en per-

son som meddelat skyddsförbud.

I de beslut om hemlighållande av uppgifter som avses i 2 och 3 mom. är det fråga om en betydande och exceptionell situation med avseende på fordonsregistrets offentlighet. År 2001 fattade Fordonsförvaltningscentralen över 100 beslut där man godkände skyddsförbud och 11 negativa beslut. I datasystemet för vägtrafiken ingick i slutet av 2001 13 261 marknadsföringsförbud, 11 658 förbud mot att lämna ut adresser och 1571 skyddsförbud.

Det skall vara möjligt att lämna ut namn- och adressuppgifter gällande dem som har meddelat förbud att lämna ut adressen eller marknadsföringsförbud när det är fråga om utskickande av s.k. återkallelsebrev som alltså ligger i dessa personers eget intresse. I dessa situationer är det fråga om att reparera ett tekniskt fel i fordonen som importören eller tillverkaren känner till. Fel som kan inverka på trafiksäkerheten undersöks och repareras avgiftsfritt av importören eller tillverkaren. Att få en sådan kontrollkallelse ligger i ägarens eller innehavarens eget intresse. Meddelanden om ändrade serviceanvisningar för fordon kan jämföras med utskickandet av återkallelsebrev. Fordonsförvaltningscentralen skall se till att det i ovan nämnda situationer inte skickas marknadsföringsmaterial till personer som har meddelat förbud.

Av ovan nämnda skäl kan till personer som meddelat skyddsförbud skickas återkallelsebrev och ändrade serviceanvisningar med iakttagande av extra försiktighet. I dessa fall lämnas adress- och namnuppgifterna inte ut till importörerna eller tillverkarna, utan återkallelsebreven eller de ändrade serviceanvisningarna skickas från Fordonsförvaltningscentralen direkt till fordonsägarna eller fordonsinnehavarna utan mellanhänder.

18 §. *Sekretess*. I lagen föreslås en uttrycklig bestämmelse om hemlighållande av uppgifter. Enligt bestämmelsen skall känsliga uppgifter som avses i 8 § hemlighållas. Utlämnandet av sekretessbelagda uppgifter för skötseln av myndighetsuppgifter regleras i enlighet med 13, 14 och 16 §. Sekretessens närmare innebörd bestäms på grundval av annan lagstiftning. På behandlingen av känsliga uppgifter tillämpas bestämmelserna om tystnadsplikt i 33 § personuppgiftslagen samt

23 § offentlighetslagen. Tystnadsplikten skall gälla alla uppgifter som ansluter sig till en annan persons egenskaper och all slags behandling av uppgifterna, inte bara utlämnande av uppgifterna.

Ingen som lyder under den registeransvarige eller som annars behandlar registeruppgifter gällande fordonstrafiken får behandla registeruppgifter på annat sätt än i enlighet med den registeransvariges anvisningar.

Bestämmelser om den registrerades rätt att kontrollera sina egna personuppgifter ingår i personuppgiftslagen. Till den del det inte är fråga om den registrerades kontrollrätt bestäms om utlämnandet av uppgifter i enlighet med offentlighetslagen. I lagens 12 § bestäms om rätten att ta del av en handling som gäller en själv. I 13 § 2 mom. offentlighetslagen sägs att när begäran avser en uppgift ur ett personregister som förs av en myndighet skall, om inte något annat särskilt bestäms, den som begär att få ta del av en handling meddela för vilket ändamål uppgifterna skall användas och lämna upplysningar om övriga omständigheter som behövs för att förutsättningarna för utlämnande av uppgifter skall kunna utredas. Sålunda skall en person som vill veta t.ex. vilka uppgifter som finns om hans hälsotillstånd meddela för vilket ändamål uppgifterna behövs när han begär att få dem.

Enligt personuppgiftslagen får känsliga uppgifter användas för historisk eller vetenskaplig forskning eller statistikföring. Uppgifter i dataregistret för fordonstrafiken skall dessutom få lämnas ut även för annan forskning som kan jämföras med vetenskaplig forskning. Trots att annan forskning som kan jämföras med vetenskaplig forskning inte nämns i personuppgiftslagen och offentlighetslagen skall känsliga uppgifter även i detta avseende behandlas i enlighet med bestämmelserna i personuppgiftslagen och offentlighetslagen.

4 kap Särskilda bestämmelser

19 §. *Rättande av uppgifter.* Det föreslås att det i fordonslagen bestäms om rätten att ändra uppgifter gällande fordonet och om detta införs en hänvisning i paragrafen. I öv-

rigt tillämpas på ändring av uppgifter det som bestäms i personuppgiftslagen 29 §.

20 §. *Utplåning av personuppgifter ur registret.* Paragrafen motsvarar med smärre ändringar bestämmelserna i LDV om utplåning av uppgifter ur körkortsregistret. Vad gäller 1 mom. 1—4 punkten motsvarar sakinnehållet 6 a § i LDV. Nytt är bestämmelserna om utplåning av hälsouppgifter gällande den registrerade, fotografi, namnteckningsprov samt uppgifter gällande beviljade tillstånd och kort.

Enligt personuppgiftslagen skall den registeransvarige behandla personuppgifterna i enlighet med lag samt iaktta aktsamhet och god informationshantering och även i övrigt förfara så att skyddet av den registrerades privatliv och andra grundläggande fri- och rättigheter som tryggar skyddet för den personliga integriteten inte begränsas utan en i lag angiven grund. De personuppgifter som behandlas skall bl.a. vara behövliga med hänsyn till det angivna ändamålet med behandlingen.

Känsliga uppgifter skall utplånas ur registret så snart det inte längre finns någon grund för behandlingen. I dataregistret för fordonstrafiken lagras känsliga personuppgifter som ansluter sig till en persons hälsotillstånd och trafikbrott. Grunden och behovet av behandlingen skall utvärderas med minst fem års mellanrum, om inte något annat följer av lag.

I paragrafen bestäms om utplåning av uppgifter som gäller straff och påföljder för brott enligt vägtrafiklagen samt uppgifter som gäller en persons hälsotillstånd, en persons fotografi och namnteckningsprov samt uppgifter gällande tillstånd och kort som beviljats en person.

Uppgifter enligt 1 mom. 1 punkten om brott som avses i 75 § 1 mom. vägtrafiklagen och om straff i anslutning till dem utplånas i princip med iakttagande av straffregisterlagen (770/1993). Uppgifterna utplånas sedan 10 år förflutit från det den lagakraftvunna domen meddelades, även om straffet skulle vara högst eller över två år.

Enligt 2 punkten utplånas andra uppgifter om brott än sådana som avses i 1 punkten och uppgifter om påföljder som polisen fastställt genom ett administrativt beslut sedan fem år förflutit från det att det lagakraftvunna

beslutet meddelades.

Det finns inga skäl att ändra bestämmelserna i 3 och 4 punkten om utplåning av uppgifter om oskyldiga personer samt uppgifter om misstänkta brott sedan åtalsrätten preskriberats.

Enligt 5 punkten skall uppgifter om hälsotillstånd utplånas när de inte längre behövs. Det är i första hand fråga om uppgifter som registrerats för beslutsfattandet och övervakningen gällande körrätt. I praktiken utplånas uppgifterna sedan fem år förflutit från det de registrerades.

Hur längre fotografier och namnteckningsprov hålls registrerade bestäms i första hand enligt hur länge fotografier och namnteckningen kan anses ge en tillförlitlig utredning om personen i fråga. Som lämplig lagringstid föreslås i 6 punkten 10 år.

Enligt 7 punkten skall andra uppgifter som ansluter sig till tillstånd som beviljats en person än fotografi och namnteckning utplånas sedan fem år förflutit från giltighetstidens utgång eller sedan ett år förflutit från personens död.

Enligt 1 mom. 3 punkten skall brottsuppgifter gällande en oskyldig person utplånas sedan det beslut som gäller dem vunnit laga kraft och enligt 4 punkten skall uppgifter om ett misstänkt brott utplånas sedan åtalsrätten preskriberats. Om polisen i dessa fall har fattat ett administrativt beslut gällande körrätten eller körtillståndet, skall uppgifterna enligt 2 mom. utplånas ur registret med avvikelse från nämnda 3 och 4 punkten sedan fem år förflutit från det att ett sådant administrativt beslut har vunnit laga kraft. När det gäller lagringen av uppgifterna motsvarar momentet 6 a § 3 mom. i LDV.

Enligt 29 § personuppgiftslagen skall den registeransvarige utan obefogat dröjsmål på eget initiativ eller på yrkande av den registrerade rätta, utplåna eller komplettera en personuppgift som ingår i ett personregister och som med hänsyn till ändamålet med behandlingen är oriktig, onödig, bristfällig eller föråldrad. Enligt 3 mom. skall en uppgift som konstaterats vara felaktig antecknas som felaktig. En felaktig uppgift får finnas kvar i registret fem år efter att felet upptäckts, om det är nödvändigt för att trygga den registrerades, den registeransvariges eller någon annan

parts rättigheter. En felaktig uppgift får dock användas bara i syfte att trygga dessa rättigheter.

21 §. *Utplåning av personuppgifter som ansluter sig till fordon.* I paragrafen bestäms om utplåning av personuppgifter när personuppgifterna ansluter sig till ett fordon som finns i registret.

Den tidsfrist på 10 år som ansluter sig till utplåningen av personuppgifter som ansluter sig till fordon börjar inte löpa, om fordonet tillfälligt avförs ur registret. Det är inte definierat hur länge ett fordon kan vara tillfälligt avfört, så uppgifterna om fordonet blir kvar i registret tills fordonet avförs slutgiltigt och tidsfristen för utplåning av personuppgifterna börjar inte löpa.

Enligt bestämmelsen skall personuppgifter utplånas sedan tio år förflutit från utgången av det år då fordonet har avförts ur registret slutgiltigt. Ett fordon avförs slutgiltigt ur registret när det har blivit förstört, när fordonet slutgiltigt har förts utomlands eller när ett skrotningsintyg har skrivits ut och avförandet har antecknats i registret.

22 §. *Avgifter för informationstjänsten.* I paragrafen hänvisas till lagen om grunderna för avgifter till staten, eftersom avgifterna för informationstjänsten fortfarande skall fastställas i enlighet med grunderna i den. Principen framgår av lagen om grunderna för avgifter till staten, men för tydlighetens skull bestäms det om saken även i denna lag. Den föreslagna bestämmelsen förändrar inte det rådande rättsläget.

23 §. *Straffbestämmelser.* I paragrafen intas bestämmelserna om straffpåföljder i 16 § i LDV som sådana.

24 §. *Bemyndigande.* Om lagens verkställande kan vid behov stadgas genom förordning av statsrådet.

Det är meningen att genom statsrådets förordning förplikta de centrala användarna av registret såsom polisen, tullen, trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolagen, de som utför besiktning, avtalsregistrerare och mottagare av föraexamen att anmäla registreraren felaktigheter som observerats i registret. I paragrafen intas bemyndigande till att utfärda förordning.

5 kap. **Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser**

25 §. *Ikraftträdande.* Lagen föreslås i huvudsak träda i kraft den januari 2004.

Datasystemet för vägtrafiken är ett synnerligen omfattande system som består av flera register som innehåller olika slags information i anslutning till fordonstrafiken. Eftersom systemet är så omfattande kan det inte tas i bruk samtidigt i fråga om alla uppgiftskategorier. Eftersom registret blir klart stegvis kan lagen inte träda i kraft i sin helhet vid ingången av 2004. Enligt *1 mom.* skall lagen träda i kraft den 1 januari 2005 vad gäller utplåning av uppgifter som överförts till arkiv, enskilt utlämnande av körkortsuppgifter och begränsning av utlämnandet av uppgifter samt utplåning av personuppgifter och personuppgifter som ansluter sig till fordon, eftersom det i fråga om dem inte är möjligt att ändra dataregistret så att det börjar motsvara de ändrade bestämmelserna.

Enligt *2 mom.* skall lagen ersätta lagen om ett datasystem för vägtrafiken jämte ändringar. Bestämmelserna om det tillfälliga körkortsregister som förs av den som tillverkar körkort, utplåning av uppgifter ur körkortsregistret och specialbestämmelserna om utlämnande av uppgifter upphävs den 31 december 2004, eftersom datasystemet till dessa delar blir klart före ingången av 2005.

Enligt *3 mom.* får uppgifter som verkställigheten av lagen förutsätter vidtas innan lagen träder i kraft.

26 §. *Övergångsbestämmelser.* Eftersom adressuppgifter gällande en person som meddelat förbud att lämna ut adressen inte skall lämnas ut per telefon och inte heller på grundval av skriftlig begäran, och då det inte längre skall vara möjligt att lämna ut en persons adress och kontaktinformation till sammanslutningar som sköter offentliga förvaltningsuppgifter, föreslås i *1 mom.* en övergångsbestämmelse. De särskilda bestämmelser i LDV som gäller utlämnande av uppgifter ur datasystemet för vägtrafiken ändras i överensstämmelse med den föreslagna lagen, varigenom enhetlighet uppnås i fråga om utlämningsbegränsningar som införts vid olika tidpunkter.

I den lagstiftning som gäller vägtrafiken

hänvisas ofta till LDV. I *2 mom.* bestäms att hänvisningar till LDV i annan lagstiftning skall avse lagen om dataregistret för fordonstrafiken sedan den trätt i kraft.

I övrig lagstiftning hänvisas på flera ställen till datasystemet för vägtrafiken och till dess register. Enligt det föreslagna *3 mom.* skulle hänvisningarna anses avse fordonstrafikregistret.

De sammanslutningar som använder registret måste i många fall göra ändringar i sina egna datasystem för att kunna ta i bruk datasystemet för fordonstrafiken. Av denna orsak bestäms i *4 mom.* om en ett år lång övergångstid, under vilken koncessionerna förnyas.

Det är skäl att förbereda sig på förseningar när datasystemet byggs upp. Den registeransvarige skall i mån av möjlighet bygga upp registret så att det överensstämmer med den nya lagen genast efter att lagen trätt i kraft. Enligt *5 mom.* skall den registeransvarige se till att dataregistret för fordonstrafiken överensstämmer med kraven i denna lag senast den 31 december 2005.

2. **Närmare bestämmelser**

Om användningen av uppgifter om fysiska personer och andra uppgifter som införs i registret samt om användningen av uppgifterna som grund för stickprov bestäms närmare genom förordning av statsrådet. Avsikten är att med stöd av den föreslagna lagen utfärda en förordning om dataregistret för fordonstrafiken.

I förordningen skall uppräknas alla andra uppgifter än identifikationsuppgifter gällande personer grupperade i enlighet med 6 § 2 mom. samt i 9 § avsedda tekniska data, identifikations-, besiktning- och godkännandeuppgifter, uppgifter gällande tekniska kontroller på vägarna, registrerings- och försäkringsuppgifter, uppgifter om användningssyfte, uppgifter gällande tillfällig användning, intecknings-, beskattnings- och utsökningsuppgifter. I förordningen bestäms närmare om urvalsgrunderna och i synnerhet om användningen av uppgifter gällande fordon som urvalsgrunder.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2004 med de undantag som nämns i 23 §.

4. Lagstiftningsordning

Enligt 10 § grundlagen bestäms om skydd för personuppgifter i lag. Bestämmelsen hänvisar till behovet att genom lagstiftning trygga individens rättsskydd och skyddet för privatlivet när personuppgifter behandlas, registreras och används. Bestämmelsen hänvisar inte enbart till personuppgiftslagen, utan förutsätter över huvud taget lagstiftningsarrangemang för skyddet av personuppgifter.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 14/1998 rd) konstaterat att till de frågor som utifrån bestämmelsen om grundläggande fri- och rättigheter gällande skydd för personer absolut bör regleras hör åtminstone syftet med registreringen, de registrerade uppgifternas innehåll, ändamålen för vilka

uppgifterna får användas inbegripet uppgifternas tillförlitlighet och deras förvaringstider samt den registrerades rättsskydd. Samma gäller i vilken utsträckning dessa omständigheter skall regleras och hur ingående på lagnivå.

Den föreslagna lagen om dataregistret för fordonstrafiken innehåller sådana bestämmelser om dataregistret för fordonstrafiken som det förutsätts att regleras på lagnivå. På dataregistret för fordonstrafiken skall dessutom tillämpas personuppgiftslagen och offentlighetslagen.

De föreslagna bestämmelserna kan anses uppfylla de krav på detaljerad och exakt reglering i lag som följer av 10 § grundlagen. Lagförslaget är även i övrigt i harmoni med grundlagen och därför anser regeringen att den föreslagna lagen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om fordonstrafikregistret

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på behandlingen av uppgifter som finns i fordonstrafikregistret, nedan registret.

Om inte något annat bestäms i denna lag, tillämpas på behandlingen av uppgifter som avses i 1 mom. personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Denna lag tillämpas inte på uppgifter som avförts ur registret och som överförts till arkiv.

2 §

Registret

Fordonstrafikregistret är ett riksomfattande register över fordon samt beskattningen av och inteckningar i fordon, dem som framför fordon, säkerhetsrådgivare för landtransport och kort som används i färdskrivare vid vägtransporter.

3 §

Registrets syfte

Registret förs i syfte att förbättra trafiksäkerheten, minska den olägenhet för miljön som vägtrafiken orsakar, sköta bilinteknin-

gar och beskattningsskatter inom vägtrafiken samt främja informationstjänsten för fordons- och vägtrafiken.

Registret kan dessutom användas för opinions- och marknadsundersökningar, direktmarknadsföring, adress- och informationstjänst, statistikföring samt för historisk, vetenskaplig och annan därmed jämförbar forskning på det sätt som bestäms i denna lag.

4 §

Registeransvarig

Registret förs av Fordonsförvaltningscentralen, nedan den registeransvarige.

2 kap.

Uppgifterna i registret

5 §

Fysiska personer om vilka uppgifter införs i registret

I registret får föras in uppgifter om fysiska personer som

1) är ägare eller innehavare av ett fordon eller som har tillfällig rätt att använda ett fordon,

2) har ansökt om körkortstillstånd eller som har körkortstillstånd, körkort eller körkort,

3) har anmält sig till ADR-körkortstillståndsprov eller som har ADR-körkortstillstånd eller som har anmält sig till prov för säker-

hetsrådgivare för landtransport eller som är säkerhetsrådgivare för landtransport,

4) har blivit misstänkta för eller som har gjort sig skyldiga till brott vid framförande av ett motordrivet fordon,

5) har ansökt om förar-, verkstads-, kontroll- eller företagskort enligt rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter eller som har ett sådant kort,

6) har parkeringstillstånd för handikappade,

7) ansöker om inteckning i bil eller har utfärdat en i lagen om inteckning i bil (810/1972) avsedd skriftlig förbindelse i pengar eller har åtagit sig att ansvara för eller innehar en förbindelse.

6 §

Uppgifter som registreras om fysiska personer

Ifråga om fysiska personer får som identifieringsuppgifter registreras namn, personbezeichnung eller födelsetid, födelsehemkommun, födelsestat, adress och annan kontaktinformation, hemkommun, fotografi, namnteckningsprov, modersmål eller kontaktspråk och uppgift om dödsfall.

I fråga om fysiska personer får dessutom, på det sätt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet, i registret införas

1) uppgifter om beviljande, slag och klass av körkortstillstånd, körkort och kör rätt samt andra motsvarande uppgifter,

2) uppgifter som gäller beviljande av ADR-körtillstånd och examen för säkerhetsrådgivare för landtransport av farliga ämnen samt andra motsvarande uppgifter,

3) uppgifter som gäller förarundervisning och förarexamen,

4) uppgifter enligt rådets förordning om färdskrivare vid vägtransporter om beviljande av förar-, verkstads-, kontroll- och företagskort samt andra motsvarande uppgifter,

5) uppgifter som avses i 17 § och som gäller begränsningar av utlämnandet av uppgifter,

6) uppgifter som gäller lagstadgade avgifter och skatter samt betalning av dem,

7) uppgifter som gäller utsökning, konkurs, skuldsanering eller företagsanering,

8) uppgift om att ägaren eller innehavaren av ett fordon är en fysisk person,

9) uppgifter om arten av innehavarens besittningsrätt.

7 §

Juridiska personer om vilka uppgifter införs i registret samt uppgifter som registreras om dessa

I fråga om juridiska personer iakttas i tillämpliga delar 5 och 6 §. Dessutom får i fråga om juridiska personer registreras företags- och organisationsnummer.

8 §

Känsliga uppgifter

I registret får dessutom, utöver vad som bestäms i 6 §, om dem som ansöker om körkortstillstånd och dem som innehar kör rätt samt körrättslösa personer införas nödvändiga uppgifter om hälsotillstånd för beslutsfattandet och övervakningen gällande kör rätt, samt uppgift om parkeringstillstånd för handikappade, befrielse från fordonsskatt och återbäring av bilskatt.

I registret får för beslutsfattandet och övervakningen gällande kör rätt införas uppgifter om brott som har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon, om straff och administrativa eller andra påföljder för dessa brott samt uppgifter om utfärdande av körförbud, hinder för erhållande av körkortstillstånd eller körkort, återkallande av ADR-körtillstånd och annat tillstånd, körrättens upphörande och varning samt uppgifter om den gärning eller den misstänkta gärning som utgör grunden för dessa.

9 §

Andra uppgifter som införs i registret

Sådana uppgifter om fordon som syftet med registret förutsätter får införas i registret enligt följande:

1) tekniska data och identifieringsuppgifter,

2) uppgifter om besiktning och godkännande samt uppgifter om andra tekniska kontroller,

3) uppgifter som gäller registrering, försäkringar, användningssyfte och tillfällig användning,

4) uppgifter om inteckningar,

5) uppgifter om beskattning och utsökning.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Uppgiftskällor och utlämnande av uppgifter

10 §

Rätt att få uppgifter från myndigheter

Utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifter har den registeransvarige rätt att få uppgifter enligt följande:

1) ur befolkningsdatasystemet uppgifter om en persons namn, personbeteckning, adress, hemkommun, födelsehemkommun, födelsestat, modersmål eller kontaktspråk och dödsfall samt uppgifter om begränsningar av utlämnandet av uppgifter enligt 25 § 4 mom. befolkningsdatalagen (507/1993),

2) ur Patent- och registerstyrelsens och Skattestyrelsens företags- och organisationsdatasystem uppgifter som avses i 7 § om juridiska personer,

3) från justitieförvaltningen uppgifter om brott som begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon och om straff och andra påföljder för dessa brott samt uppgifter om insolvensförfaranden,

4) från utsökningsmyndigheterna uppgifter om utsökning av fordon,

5) från polisen uppgifter om tillgrepp av motordrivna fordon och släpfordon samt uppgifter om körrätt och ansökan i anslutning därtill, körkortstillstånd, undervisningstillstånd, övningstillstånd, trafiklärartillstånd, yrkeskörtillstånd för personbil, parkeringstillstånd för handikappade, körkort, hinder för erhållande av körkortstillstånd eller körkort, körförbud och grunderna för dem, indragning av ADR-körtillstånd, administrativa

påföljder i anslutning till körrätt samt körkortstillstånd och andra tillstånd samt uppgifter om överlämnande och omhändertagande av körkort och tillstånd som avses här,

6) från försvarsmakten uppgifter om försvarsmaktens körkort,

7) från tullverket uppgifter om förflyttningstillstånd för fordon som verket beviljat och om trafikförsäkring som gäller under tillståndets giltighetstid,

8) från länsstyrelsen uppgifter om trafikstillstånd och tillstånd att hålla bilskola.

Uppgifterna översänds till registret på det sätt som överenskomms med den som lämnar ut uppgifterna.

11 §

Rätt att få uppgifter från andra än myndigheter

Utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifter har den registeransvarige rätt att från andra än myndigheter få uppgifter enligt följande:

1) från tillverkare och importörer av fordon uppgifter om godkännande av fordon och med stöd av konsumentskyddslagen (38/1978) föreskrivna uppgifter om bränsleförbrukning och koldioxidutsläpp,

2) från trafikförsäkringscentralen och trafikförsäkringsbolag uppgifter om grupptrafikförsäkringar, försummelse av betalning av trafikförsäkringspremier samt om avställningstid för fordon,

3) från föreexamensmottagare uppgifter om förarundervisning, övervakning av förarundervisningen, föreexamen och andra prov samt examensbevis och körkort och utlämnande av dem samt om ADR-körtillstånd och ADR-körtillståndsprov,

4) från besiktningsförrättare och avtalsregistrerare uppgifter om besiktnings- och registreringsuppdrag,

5) från dem som hanterar förar-, verkstads-, kontroll- och företagskort enligt rådets förordning om färdskrivare vid vägtransporter uppgifter om dessa kort,

6) från dem som tillverkar körkort uppgifter gällande tillverkningen och leveransen av körkort.

Uppgifterna översänds till registret på det

sätt som Fordonsförvaltningscentralen särskilt bestämmer.

12 §

Användningen av registret vid Fordonsförvaltningscentralen

Fordonsförvaltningscentralen får använda registret för skötseln av uppdrag eller förpliktelsen som enligt lag ankommer på centralen eller som med stöd av lag påförts den.

13 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande av uppgifter

Den registeransvarige bestämmer om utlämnandet av uppgifter. De uppgifter som lämnas ut skall behövas för det ändamål som uppgavs när uppgifterna begärdes. Uppgifterna får användas endast för det ändamål för vilket de har utlämnats.

När uppgifter begärs skall, förutom det ändamål för vilket uppgifterna skall användas, uppges på vilket sätt uppgifterna skyddas och övriga omständigheter som behövs för utredande av förutsättningarna för utlämnande av uppgifter. Detta gäller dock inte statistikuppgifter och inte uppgifter som utlämnas enskilt, om inte något annat följer av denna lag.

Uppgifter får inte lämnas ut till tredje man utan behörigt tillstånd. Detta förbud gäller inte uppgifter som utlämnas enskilt. Myndigheter har utan hinder av vad som bestäms om hemlighållande av uppgifter rätt att lämna uppgifter vidare, om utlämnandet baserar sig på lag, på en förpliktelse i en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller på Europeiska gemenskapens lagstiftning. Polisen har dessutom rätt att lämna ut uppgifter om körrätt, körkort, brott som misstänks ha begåtts eller har begåtts vid framförande av ett motordrivet fordon eller ett släpfordon, körförbud och fordon till polismyndigheter och judiciella myndigheter i en annan stat samt till myndighetsorganisationer som bedriver internationell brottsbekämpning.

En uppgift får inte lämnas ut, om utlämnandet av grundad anledning kan misstänkas

äventyra den registrerades integritetsskydd, den registrerades intressen eller rättigheter eller statens säkerhet. Andra uppgifter än uppgifter som utlämnas enskilt och statistikuppgifter får lagras i mottagarens datasystem endast med den registeransvariges tillstånd.

14 §

Utlämnande av känsliga uppgifter och personbeteckningar

Känsliga uppgifter som avses i 8 § får lämnas ut endast om den som begär dem har rätt att behandla uppgifterna med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag.

En personbeteckning får lämnas ut om den som begär den innehar eller kan inneha personbeteckningen med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag.

Personbeteckningen får användas som grund för utlämnandet av uppgifter utan den registrerades samtycke, om den som begär uppgifterna har rätt att behandla personbeteckningen med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag.

15 §

Utlämnande av uppgifter för skötseln av myndighetsuppgifter och andra i lag föreskrivna uppdrag

Om inte något annat följer av denna lag, får uppgifter utlämnas ur registret enligt följande:

1) till myndigheter för skötseln av uppdrag eller förpliktelser som föreskrivs i lag eller med stöd av lag,

2) till trafikförsäkringscentralen för fastställande av gottgörelse enligt trafikförsäkringslagen (279/1959), för skötseln av trafikförsäkringen och ersättningssystemet samt för upprätthållandet av trafikolycksdataregistret, och till trafikförsäkringsbolagen och Statskontoret för skötseln av trafikförsäkringen och ersättningssystemet,

3) till undersökningskommissioner för trafikolyckor för undersökning av trafikolyckor,

4) till besiktningsförrättare för besiktningsuppdrag som gäller fordon och som föreskrivs i lag eller med stöd av lag,

5) till avtalsregistrerare för registreringsuppdrag som gäller fordon och som föreskrivs i lag,

6) till förarexamensmottagare för i lag eller med stöd av lag föreskrivna förarexamensuppdrag, övervaknings- och körkortsuppdrag i anslutning till förarundervisningen, ADR-körtillstånds- och ADR-körtillståndsprovvärenden samt övervakningen av ADR-körtillståndsutbildningen,

7) till dem som hanterar kort för färdskrivare vid vägtransporter för hanteringen av korten,

8) till registermyndigheter i landskapet Åland eller en stat som anslutit sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan EES-stat, för utförandet av registreringsuppdrag och övervakningsåtgärder gällande fordon och körkort samt åtgärder i anslutning till överlåtelse av fordon och av utlämnandet körkort i landskapet Åland och staterna i fråga,

9) till myndigheter i en EES-stat, Europeiska gemenskapernas kommission och myndigheter som avses i internationella överenskommelser för skötseln av förpliktelser som följer av gemenskapens lagstiftning eller internationella överenskommelser som är bindande för Finland,

10) av grundad anledning och enskilt till myndigheter och för skötseln av myndighetsuppgifter utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om de villkor för utlämnandet av uppgifter som ställs i 22, 22 a eller 23 § personuppgiftslagen uppfylls.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna får känsliga uppgifter som avses i 8 § lämnas ut till myndigheter som avses i 1 mom. 1 punkten och till instanser som avses i 1 mom. 3, 6, 8 och 9 punkten och som sköter i lag föreskrivna uppdrag även med hjälp av teknisk anslutning.

16 §

Utlämnande av uppgifter för andra ändamål

Om inte något annat följer av denna lag får ur registret utlämnas

1) enskilt och på basis av registreringstecknen eller tillverkningsnummer uppgifter om fordon och beskattningen av fordon, inteckningar i fordon, fordonsägares och fordonsinnehavares namn samt adress och kontaktinformation,

2) enskilt och på basis av personbeteckning uppgifter om körkortsklass och tidpunkten för körkortets beviljande,

3) för opinions- och marknadsundersökningar, direktmarknadsföring samt annan adress- och informationstjänst uppgifter om en fysisk persons namn och adress eller annan kontaktinformation,

4) uppgifter för uppdatering av kontaktinformation och fordonsuppgifter i kundregister,

5) uppgifter för statistikföring, historisk eller vetenskaplig forskning och annan därmed jämförbar forskning, om de villkor som föreskrivs i personuppgiftslagen för utlämnande för dessa ändamål uppfylls, och statistikuppgifter,

6) uppgifter för andra ändamål som den registeransvarige godkänner.

Uppgifter om en fysisk person får lämnas ut enligt 1 mom. 2—4 och 6 punkten endast om den verksamhet för vilken uppgifterna begärs ansluter sig till trafiksäkerhet, fordon, fordonstrafik, miljöolägenheter som fordonstrafiken orsakar eller framförandet av fordon. Uppgifter om en fysisk person får inte lämnas ut i de fall som nämns i 1 mom. 3 punkten, om den registrerade med stöd av personuppgiftslagen har förbjudit utlämnande av uppgifterna eller om mottagaren inte enligt nämnda lag har rätt att behandla de uppgifter som skall utlämnas.

Som urvalsgrund när personuppgifter som nämns i 1 mom. 3 punkten lämnas ut får användas en persons adress eller annan kontaktinformation, hemkommun, ålder, kön, modersmål eller kontaktspråk, körkortsklass och tidpunkten för dess beviljande samt uppgifter som gäller fordon samt dessutom en identifieringsuppgift som ansluter sig till personen.

I fråga om användning av uppgifter som gäller fordon som urvalsgrund bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

17 §

Andra begränsningar av utlämnandet av uppgifter

En person har dessutom, utöver vad som bestäms i 30 § personuppgiftslagen, rätt att förbjuda att adressuppgifter och annan kontaktinformation lämnas ut via adresstjänst till andra än myndigheter, trafikförsäkringscentralen, trafikförsäkringsbolag, undersökningskommissioner för trafikolyckor, besiktningförrättare, förarexamensmottagare, avtalsregistrerare eller för någon annan i lag föreskriven användning.

Om en person har grundad anledning att misstänka att hans eller hennes egen eller familjens hälsa eller säkerhet kan komma att hotas, kan Fordonsförvaltningscentralen på skriftlig begäran besluta att personuppgifter som gäller honom eller henne inte får lämnas ut ur registret till andra än myndigheter. Detta beslut kan första gången gälla högst fem år. Begränsningens giltighetstid kan förlängas med två år i sänder.

När en sådan begränsning av utlämnandet av uppgifter som avses i 10 § 1 mom. 1 punkten och som finns införd i befolkningsdatasystemet överförs till registret skall begränsningen utvidgas till att omfatta de uppgifter som avses i 2 mom.

En persons namn får i fall som avses i 2 mom. lämnas ut till avtalsregistrerare, förarexamensmottagare och trafikförsäkringscentralen för skötseln av uppdrag som föreskrivs i lag. Vid utlämnande av uppgifter som omfattas av en begränsning av utlämnandet, skall mottagaren underrättas om begränsningen samt om hur uppgifterna får användas och hur de skall skyddas.

18 §

Sekretess

Känsliga uppgifter som avses i 8 § skall hemlighållas. Känsliga uppgifter får användas för statistikföring och för historisk och vetenskaplig eller annan därmed jämförbar forskning på det sätt som föreskrivs i personuppgiftslagen och lagen om offentlighet i

myndigheternas verksamhet.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

19 §

Ändring av uppgifter

Om rätten att ändra uppgifter gällande fordonet bestäms i fordonslagen (/) 95 §. I övrigt tillämpas det som bestäms i personuppgiftslagen 29 §.

20 §

Utplåning av personuppgifter ur registret

Personuppgifter utplånas ur registret enligt följande:

1) uppgifter om brott som avses i 75 § 1 mom. vägtrafiklagen (267/1981) sedan tio år förflutit från det att beslutet om dem vunnit laga kraft, en uppgift om ett enskilt straff som funnits i registret i tio år utplånas dock inte, om registret innehåller en sådan uppgift om den registrerade som med stöd av det ovan sagda ännu inte kan utplånas,

2) uppgifter om andra brott än sådana som avses i 1 punkten och uppgifter om påföljder som polisen fastställt genom ett administrativt beslut, om uppgifterna inte har samband med ett brott som avses i 1 punkten, sedan fem år förflutit från det att beslutet om dem vunnit laga kraft,

3) brottsuppgifter om oskyldiga personer så fort beslutet om dem vunnit laga kraft,

4) uppgifter om misstänkta brott när åtalsrätten preskriberats,

5) uppgifter om en registrerads hälsotillstånd sedan fem år förflutit från det att de registrerades,

6) en registrerads fotografi och namnteckning sedan tio år förflutit från det att körkortet eller ett annat kort beställdes,

7) uppgifter i anslutning till beviljade tillstånd och kort sedan fem år förflutit från det att giltighetstiden för tillståndet eller kortet i fråga gick ut eller sedan ett år förflutit från den registrerades död.

Om polisen i fall som avses i 1 mom. 3 och

4 punkten har fattat ett administrativt beslut om körrätt eller körtillstånd, utplånas uppgifterna om det misstänkta brottet sedan fem år förflutit från det att beslutet vunnit laga kraft.

En uppgift som konstaterats vara oriktig skall antecknas som oriktig och uppgiften får sparas fem år efter det att felet upptäcktes, om det är nödvändigt för att trygga den registrerades, någon annan parts eller den registrerans variges rättigheter. En sådan uppgift får användas endast i syfte att trygga dessa rättigheter.

21 §

Utplåning av personuppgifter som ansluter sig till fordon

Personuppgifter som hänför sig till fordon utplånas ur registret sedan tio år förflutit från utgången av det år under vilket fordonet slutgiltigt har avförts ur registret.

22 §

Avgifter för informationstjänsten

Avgifter för fordonstrafikregistrets informationstjänster tas ut enligt de grunder som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

23 §

Straffbestämmelser

Till straff för brott mot den sekretess som föreskrivs i 18 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen (39/1889), om inte gärningen är straffbar enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

Bestämmelser om straff för dataintrång i registret finns i 38 kap. 8 § strafflagen, för personregisterbrott som riktar sig mot registret i 38 kap. 9 § strafflagen och för personregisterförseelse i 48 § 2 mom. personuppgiftslagen.

24 §

Bemyndigande

Noggrannare bestämmelser om lagens verkställande utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet bestäms ytterligare om skyldighet för dem som behandlar uppgifter i registret att till registreraren anmäla om felaktigheter i registeruppgifterna.

5 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

24 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Lagens 1 § 3 mom., 16 § 1 mom. 2 punkten och 17, 19 och 20 § tillämpas dock från den 1 januari 2005.

Genom denna lag upphävs lagen den 15 september 1989 om ett datasystem för vägtrafiken (819/1989) jämte ändringar, med undantag av 6 § 3 mom. samt 6 a och 16 §, som upphävs den 31 december 2004.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

25 §

Övergångsbestämmelser

När 17 § börjar tillämpas, skall de begränsningar av utlämnandet som har registrerats i datasystemet för vägtrafiken med stöd av 16 § 1 mom. lagen om ett datasystem för vägtrafiken utvidgas till att omfatta adresstjänst, och de begränsningar som registrerats i datasystemet med stöd av lagens 16 § 2 mom. ändras till sådana begränsningar som avses i 17 § 2 mom. i denna lag.

Om det i annan lagstiftning hänvisas till lagen om ett datasystem för vägtrafiken eller dess bestämmelser, skall hänvisningen anses avse denna lag eller motsvarande bestämmel-

ser i den.

Om det i annan lagstiftning hänvisas till vägtrafikens datasystem eller dess register skall hänvisningen anses avse fordonstrafikregistret.

Sådana tillstånd att använda uppgifter i datasystemet för vägtrafiken som gäller när

denna lag träder i kraft gäller till utgången av 2004. På dessa tillstånd tillämpas de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Den registeransvarige skall se till att fordonstrafikregistret överensstämmer med denna lag före utgången av 2005.

Helsingfors den 4 oktober 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Kimmo Sasi*